

VAIKUTTAVAA TOIMINTAA

Tieteellisten seurain valtuuskunta
Toimintakertomus
2017

SISÄLLYS

Puheenjohtajan katsaus	3
Toiminnanjohtajan katsaus: tsv tänään ja tulevaisuudessa	4
Jäsenseurat	6
TSV:n palvelut	8
Tiedeviestintä ja tieteen tulosten tunnetuksi tekeminen	17
TSV:n hallinnoimat valtionavustukset	21
Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö ja toiminta	22
Palkinnot ja apurahat	24
Organisaatio ja toimielimet	25
Henkilöstö ja johtaminen	26
Valtuuskunnan talous	28
Neuvottelukuntien vuosi 2017	29
Julkaisufoorumin vuosi 2017	34
Valtuuskunnan toimielimet	36
Toiminnan tuloksia ja tunnuslukuja	40
Julkaisupalvelujen tunnuslukuja	45
Henkilöstöä koskevia tunnuslukuja	46
Henkilökunta 2017	47

PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Tämä toimintakertomus osoittaa jälleen sen laajan toimintakirjon, jolla Tieteellisten seurain valtuuskunta ja sen taustalla oleva tiedeyhteisö ovat vuonna 2017 osallistuneet tieteen ja sen vaikutavuuden edistämiseen. TSV pohjaa toimintansa hienolle perinteelle mutta ei lepää laakereillaan. Hyväksi koetut toimintatavat jatkuvat, kuten esimerkiksi 40 vuotta täyttänyt Tieteen päivät, jonka suosio jatkuu vakaana vuodesta toiseen. Toiminta myös uusiutuu ajan hengessä, ja käynnissä oleva strategiatyö tulee varmasti tuottamaan entistä kirkkaamman vision ja toiminnan fokuksen. Uutena avauksena tulee olemaan TSV:n merkittävä kansallinen koordinaatiovastuu Avoimen tieteen ja tutkimuksen edistäjänä.

Vuoden 2017 aikana saatiin päätökseen merkittävä TSV:kin koskettava rakenteellinen muutos, jossa TSV:n yhteydessä toimineen Tiedeakatemiain neuvottelukunnan tehtävät siirtyivät 1.1.2018 alkaen uudelle Suomen Tiedeakatemiain -yhteistyöneuvostolle. Uudistunut neuvosto edustaa suomalaisia tiedeakatemiaita kansainvälisissä tiedejärjestöissä ja vastaa eri tieteenaloja edustavien kansalliskomiteoiden toiminnan koordinoinnista. Vaikka rakenteellisesti Suomen Tiedeakatemiain toimii nyt TSV:stä riippumattomasti oman rahoituksensa turvin, on varmaa, että selkeän työnjaon kautta yhteinen vaikuttavuus tulee näkymään entistä vahvempana. Sille on yhteiskunnassamme tarvetta.

Maaliskuussa 2018 päättyi kolme vuotta kestänyt kauteni TSV:n hallituksen puheenjohtajana. On ollut etuoikeus olla mukana edistämässä suomalaista tiedettä ja vuoropuhelua tiedeyhteisön ja yhteiskunnan välillä. Toivotan menestystä uudelle puheenjohtajalle Ulla-Maija Forsbergille. TSV:n hallituksen puheenjohtajuus tulee olemaan hyvissä ja kokeneissa käsissä. Kiitos kaikille pyyteettömästä työstä yhteisen asian eteen, monista hienoista keskusteluista ja hetkistä yhdessä.

Keijo Hämäläinen

Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksen puheenjohtaja vararehtori Keijo Hämäläinen. Kuva Linda Tammisto.

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS: TSV TÄNÄÄN JA TULEVAISUUDESSA

Vuonna 2017 suomalaisen tiedeyhteisön yhtenä keskustelunaiheena oli tieteen ja korkeakoulutuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Yksi tieteen vaikuttavuuden tunnusmerkki tai mittari ovat varmasti erilaiset tieteelliset ja tiedettä eri tavoin käsittelevät tapahtumat ja tiedonvälityskanavat. TSV ja sen jäsen seurat ovat tehneet tiedettä näkyväksi ja kansalaisille tutummaksi eri tavoin jo pitkään: vanhimmat lehdet ja julkaisusarjat ovat syntyneet 1800-luvun puolivälissä, jolloin julkaisutoiminnalle myönnettiin myös ensimmäisiä valtionavustuksia. Vuonna 2017 Tiedekirja vietti 30-vuotisjuhliaan, ja säännöllisesti järjestettävät Tieteen päivät täyttivät 40 vuotta. Valtionavustuksia jaetaan edelleenkin, ja avustusten saajat tekevät pienellä rahalla, ahkeralla vapaaehtoistyöllä ja erittäin tehokkaasti korkealaatuisia julkaisuja ja järjestävät tieteellisiä konferensseja, jotka tekevät suomalaista tiedettä tunnetuksi kansallisesti ja kansainvälisesti. Valtuuskunnan 120-vuotisjuhlien suunnittelu alkaa pian, mutta olemme keksineet myös uusia vaikuttavuuden ja näkyvyyden tapoja. Tutkijoiden yö on nopeasti vakiinnuttanut paikkansa, ja useamman tiedetoimijan yhteistyönä syntyi vuonna 2017 Tiededisko. Tieteellisten lehtien julkaisualusta Journal.fi ja siihen liittyvä muu avointa julkaisemista edistävä tuki lisäävät kotimaisten tieteellisten lehtien saatavuutta, käytettävyyttä ja siten myös vaikuttavuutta. Ehkä voikin sanoa, että tieteen vaikuttavuus on niin kuin tie itse - pitkäjänteistä toimintaa, yrityksiä, erehdyksiä ja onnistumisia, yllättäviä kohtaamisia, keskenään joskus hyvinkin erilaisista palasista koostuva asioiden ja tapahtumien ketju, ja ennen kaikkea uskoa siihen, että teemme oikeita asioita tieteen ja sivistyksen hyväksi.

Kun valtuuskunnassa on määritelty valtuuskunnan ja tieteellisten seurojen vaikuttavuutta tiedeyhteisön ja yhteiskunnan historiassa ja tässä päivässä, olemme samanaikaisesti pohtineet tulevaisuutta. Asiantuntijaryhmä arvioi TSV:n strategian 2014–2018 kesällä 2016, ja tammikuussa 2017 käynnistettiin strategiaprosessi vuosien 2019–2023 strategian laatimiseksi. Asiantuntijaryhmän palautteen perusteella strategiaprosessissa on keskitytty kahteen asiaan: valtuuskunnan ja tieteellisten seurojen tiedepoliittisen roolin selkeyttämiseen ja toiminnan konkreettisemmän fokuksen määrittelyyn. Keväällä kysyimme jäsenseurojen näkemyksiä toimintaympäristön muutoksista ja TSV:n palveluista, syksyllä jatkoimme työpajoissa keskustelua jäsenseurojen kanssa TSV:n tiedepoliittisesta tehtävästä, roolista tiedeyhteisössä, jäsenseurojen osaamisen kehittämisestä ja seurojen keskinäisestä yhteistyöstä ja sen edistämisestä. Loppuvuodesta 2017 opetus- ja kulttuuriministeriö pyysi valtuuskuntaa miettimään, voisiko se ottaa nykyistä enemmän vastuuta avoimen tieteen ja

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen on johtanut TSV:n hallintoa ja strategiatyötä. Kuva Varpu Heiskanen.

tutkimuksen edistämisestä ja kansallisen keskustelun koordinoinnista. Kysymys tuki strategiaprosessissa useaan kertaan esille tullutta tarvetta vahvistaa valtuuskunnan roolia tiedeyhteisön ja ajankohtaisten keskustelujen fasilitoijana.

Valtuuskunnan ja tieteellisten seurojen tulevaisuuden pohdinta konkretisoitui vuoden 2017 aikana myös keskusteluissa opetus- ja kulttuuriministeriön ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa Tieteiden talon kehittämisestä. Tämäkin projekti jatkuu vuonna 2018, hyvässä hengessä rahoittajan ja rakennuksen omistajan kanssa. Tavoitteenamme on vahvistaa Tieteellisten seurain valtuuskuntaa tiedeyhteisön puolueettomana toimijana ja yhteistyön mahdollistajana ja tehdä Tieteiden talosta nimensä mukainen tiedeyhteisön avoin kohtaamis- ja työskentelypaikka.

Lea Rynnänen-Karjalainen, toiminnanjohtaja

JÄSENSEURAT

Tieteellisten seurain valtuuskunnan jäsenyys perustuu monipuoliseen, pitkäjänteiseen ja aktiiviseen tieteelliseen toimintaan, oman tieteenalan edistämiseen, tiedeviestintään ja tieteen valistustyöhön. Valtuuskuntaan kuului vuonna 2017 275 jäsenseuraa ja neljä tiedeakatemiaa. Vuoden aikana valtuuskunnan jäsenyydestä erosi kolme seuraa. Kevätkokouksessa 21.3.2017 uusiksi jäsenseuroiksi hyväksyttiin Kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämissyhdystys ry, Suomalaisen Kuolemantutkimuksen seura ry ja Suomen Patrinen Seura ry. Donnerska institutet för religionshistorisk och kulturhistorisk forskning -instituutin ja Iberialais-amerikkalaisen säätiön hakemukset käsiteltiin vielä uudelleen syyskokouksessa 25.9.2017 jäsenkriteerien ja -maksujen tarkistamisen takia. Molemmat hyväksyttiin jäseniksi. Hakemuksia jäsenseuraksi oli yhteensä 8.

Valtuuskunnan jäsenseurat edustavat hyvin laaja-alaisesti koko suomalaista tiedeyhteisöä. Valtuuskuntaan kuuluu hyvin eri-ikäisiä seuroja: vanhin jäsenseura on vuonna 1821 perustettu Societas pro Fauna et Flora Fennica, joka on yksi valtuuskunnan perustajajäsenistä. Nuorimmat jäsenseurat ovat vuonna 2011 perustetut Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura ja Suomen patrinen seura. Jäseniksi hyväksyttäviltä seuroilta edellytetään perustamisvuodesta lähtien vähintään viisi vuotta säännöllistä ja monipuolista toimintaa.

Jäsenmäärät vaihtelevat 30 ja 65 000 jäsenen välillä, jäsenmäärän mediaani on 270. Kuten Societas pro Fauna et Flora Fennica, monet vanhimmista seuroista edustavat isoja laaja-alaisia tieteenaloja ja niillä on usein myös runsaasti jäseniä, kun taas perustamisvuosien mediaanin 1960 jälkeen perustetut seurakunnat ovat pienempiä, tieteenalaltaan erikoistuneimpia tai tieteenaloja yhdistäviä. Tämä kertonee myös tieteen kehityksestä: syntyy sekä uusia tutkimusaloja että metodologisia lähestymistapoja. Tällöinkin tutkijoiden ja asian harrastajien verkostoitumista ja yhteistyötä sekä monipuolisia vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnassa pidetään tärkeänä edellytyksenä tutkimuksen edistymiselle.

TSV:n verkkosivuilla julkaistaan joka kuukausi yhden tai useamman tieteellisen seuran toimintaa esittelevä ”Kuukauden jäsenseura”-teksti. Esittelyjen ideana on tuoda esille monipuolista seurakenttää ja päästää seurojen puheenjohtajat, toiminnanjohtajat ja aktiivit kertomaan omin sanoin, mistä toiminnassa on kyse.

Vuonna 2017 toimintaansa kuukauden jäsenseurana esittelivät Merihistoriallinen yhdistys, Suomen Sukututkimusseura, Fyysikkoseura, Suomen Hammaslääkäri-seura Apollonia, Nuorisotutkimusseura, Suomen vesiyhdistys, Suomen keskiajan arkeologian seura, Kasvatustieteellinen seura, Kulttuurin-

tutkimuksen seura, Tutkijaliitto, Suomen Kartografinen Seura sekä Suomen Itämainen Seura, joka täytti joulukuussa Suomen lailla 100 vuotta.

Valtuuskunnan strategian 2019–2023 valmistelussa toteutetussa jäsenkyselyssä, johon vastasi 60 jäsenyhteisöä, kysyttiin näkemyksiä ja kokemuksia toimintaympäristön muutoksista, keinoista aloitteellisuuden ja näkyvyyden lisäämiseksi tiedepoliittisessa ja yhteiskunnallisessa keskustelussa, keinoista tieteellisen tiedon levittämisessä, hyvän tieteellisen käytännön edistämiseksi, kansainvälisessä toiminnassa, keskinäisen yhteistyön edistämiseksi ja oman toiminnan uudistamisessa. Teemoja käsiteltiin myös loka-marraskuussa järjestetyssä neljässä työpajassa. Seurojen osaamisen ja yhteistyön kehittämisen lisäksi keskeisimmät esille tulleet asiat olivat kotimaisilla kielillä julkaiseminen, painetun, digitaalisen ja avoimen julkaisemisen hyödyt ja haasteet, valtuuskunnan rooli tieteestä puhumisen mahdollistajana, koordinaattorina ja fasilitaattorina ilman organisatorisia rajoja tai resurssiohjausta sekä valtuuskunnan ja seurojen yhteys kansalaistieteeseen ja suureen yleisöön.

Vuonna 2017 seuraavilla jäsenseuroilla oli merkkipäivä:

Suomen farmaseuttinen yhdistys 130	Suomen kasvatustieteellinen seura 50
Suomen Maantieteellinen Seura 130	Suomen Psykoanalyttinen Yhdistys 50
Uusfilologinen yhdistys 130	Suomen hahmontunnistustutkimuksen seura 40
Suomen Arkkitehtiliitto SAFA 125	Suomen kielitieteellinen yhdistys 40
Suomen Eläinlääkäriliitto 125	Suomen nuorisopsykiatrisen yhdistys 40
Suomen Hammaslääkäri-seura Apollonia 125	Suomen oikeusfilosofinen yhdistys SOFY 40
Suomen Itämainen Seura 100	Suomen Tribologia-yhdistys 40
Suomen Sukututkimusseura 100	Hoitotieteiden tutkimusseura HTTS 30
Kirjallisuudentutkijain Seura 90	Skepsis 30
Suomen Sotatieteellinen Seura 90	Suomen Biostatistiikan Seura 30
Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura SKTS 80	Suomen Sammalseura 30
Suomen Meijeritieteellinen Seura 80	Ympäristötieteellinen Seura 30
Arkistoyhdistys – Arkivföreningen 70	Karl Marx – seura 20
Elintarviketieteiden Seura 70	Suomen kirjahistoriallinen seura 20
Fysikersamfundet i Finland – Suomen fyysikkojen seura 70	Suomen sosiaalipedagoginen seura 20
Suomen Fyysikkoseura – Finlands Fysikerförening 70	
Suomen Heraldinen Seura – Heraldiska Sällskapet i Finland 60	
Suomen Kartografinen Seura 60	
Suomen Mineraloginen Seura 60	
Teknillisten Tieteiden Akatemia 60	
Turun korkeakoulujen yhteiskunnallis-taloudellinen tutkimusyhdistys 60	
ICOMOSin Suomen osasto 50	
International Fiscal Association, Suomen Osasto 50	
Suomen Kardiologinen Seura 50	

TSV:N PALVELUT

Julkaisutoiminnan kehittäminen

Journal.fi ja Kotilava-hanke

TSV:n julkaisupalveluissa vuoden 2017 merkittävin kehitysaskel oli uudistetun tieteellisille lehdille tarkoitetun Journal.fi-palvelun avaaminen. Palvelun avajaisia vietettiin 24.1. hankkeen rahoittajien ja siihen osallistuneiden lehtien kesken. Palvelu sai runsaasti näkyvyyttä avoimen tieteen foorumeilla ja kirjastojen tiedotuspalveluissa. Myös kansainvälistä huomiota on kiinnitetty siihen, että avoimen lähdekoodin Open Journal Systems -ohjelmistoon on kehitetty kansallinen julkaisuportaali. OJS-ohjelmistoa ylläpitävä ja kehittävä Public Knowledge Project -yhteisö kiitti palvelua siitä, että se on tuotettu teknisten osaajien, kirjastojen ja tiedeyhteisön yhteistyössä: This is a valuable example of how a national community of scholars, librarians, and technologists can come together to build the foundational infrastructure for controlling their work. PKP myönsi palvelun kehittäjälle Antti-Jussi Nygårdille stipendin vuosittaiseen konferenssiinsa Montrealissa.

Työ Journal.fi-palvelun kehittämiseksi ei päättynyt avajaisiin, vaan kevään aikana koulutettiin lukuisia uusia lehtien toimituksia palvelun käyttäjiksi ja kaikkien käyttäjien kanssa laadittiin sopimukset palvelun käytöstä. DOI-tunnusten käyttäjiksi ilmoittautuneiden lehtien kanssa laadittiin erilliset sopimukset DOI-tunnusten käytöstä. Niin ikään keväällä järjestettiin työpajat XML-tiedostojen tuottamisesta ja rahoittajatietojen integroimisesta järjestelmään Open Airen ohjelmasta EC FP7 Post-Grant Open Access Pilot Alternative Funding Mechanism saadun rahoituksen turvin. Ensimmäisen vuoden aikana palveluun liittyi 58 tieteellistä lehteä.

Kotilava-hankkeen rahoitusmallia koskevassa, Kansalliskirjaston toteuttamassa osahankkeessa tuotettiin alkuvuodesta laskentamalli, jolla yliopistot ja ammattikorkeakoulut voivat kustantaa tutkijoidensa artikkelit Kotilava-konsortioon kuuluvissa lehdissä. Rahoitusmallin kehittäminen ja konsortio-neuvottelut jatkuvat vuonna 2018.

Sekä Kotilava-rahoitusmallia että Journal.fi-palvelua on esitelty laajalti kotimaassa ja kansainvälisille ryhmille. Suomalainen hanke on saanut runsaasti kiitosta siitä, että siinä on rohkeasti uudella tavalla tartuttu avoimen julkaisemisen yleistymistä hidastavaan rahoituskysymykseen ja siitä, että sekä rahoitusmallia että Journal.fi-portaalia on rakennettu hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Tästä suuri kiitos kuuluu TSV:n jäsenseurojen lehdille, jotka ovat osallistuneet Kotilavassa edistettävien asioiden kehittämiseen ja toteuttamiseen vaivojaan säästämättä.

The screenshot shows the Journal.fi website interface. At the top, there is a navigation bar with the 'JOURNAL.FI' logo and the text 'Suomalaiset tiedelehdet verkossa'. Below this is a search bar with the placeholder text 'Hae artikkeleita...'. The main content area features a section titled 'Uusimmat numerot' (Latest issues) displaying six journal covers with their respective titles and volumes: 'Koulu ja menneisyys', 'Scripta Instituti Donneriani Aboensis', 'Entomologica Fennica', 'Agricultural and Food Science', 'Gerontologia', and 'Media & viestintä'. Below this, there are two columns of text. The left column is titled 'Viikon luetuimmat' (Most read this week) and lists several articles with their titles and journal names. The right column is titled 'Journal.fi' and provides information about the service, including its purpose and contact details.

Tieteellisiä lehtiä maksutta jakava Journal.fi-portaali sai runsaasti myös kansainvälistä huomiota. Kehittämistyö jatkuu ja lehtivalikoima kasvaa koko ajan.

Kirjojen sähköistämiseksi TSV:llä toteutettiin alkuvuodesta Suomen tiedekustantajien liiton rahoittama hanke ”Tiedekirjat sähköiseen aikaan”. Hankkeen raportti esiteltiin Ajankohtaista julkaisemisessa -päivässä ja julkaistiin TSV:n verkkosivuilla. Raportissa kerrotaan, miksi sähkökirjoja kannattaa tuottaa, mitä sähkökirjan suunnittelussa tulee ottaa huomioon, ketkä tarjoavat siihen liittyviä palveluita ja miten Tiedekirja voisi ottaa jäsentensä sähkökirjoja myyntiin verkkokauppaansa.

Tiedekirja

Vuosi 2017 oli merkittävä Tiedekirjalle. Se on välittänyt tieteellisten seurojen julkaisuja ja monipuolista tutkimuksellista tietoa ympäri maailman jo 30 vuotta. Tiedekirjan toiminta tieteellisen tiedon levittäjänä alkoi 18.11.1987. Merkkipäivää juhlittiin Tieteiden talolla yhteistyökumppaneiden ja henkilökunnan kanssa marraskuussa 2017.

Tiedekirjan juhluvuosi oli tapahtumarikas ja menestyksenkäs. Mymälässä järjestettiin useita tapahtumia, jotka vilkastuttivat selvästi Tiedekirjan myyntiä ja lisäsivät paikan tunnettuutta. Seurat tarjosivat Tiedekirjan järjestämiin tapahtumiin esiintyjä ja aiheita. Yksi uusi tapahtuma oli maaliskuussa Itäkeskuksen liris-keskuksessa järjestetty tapahtuma ”Tiede goes East”. Tapahtuman tarkoitus oli viedä tiedettä myös keskusta-alueen ulkopuolelle, tavoittaa uudenlaista yleisöä ja antaa kaikille halukkaille mahdollisuus tutustua Tieteellisten seurain valtuuskunnan julkaisuvaraan.

Muita kaikille seuroille yhteisiä vuosittaisia tapahtumia olivat Tieteiden yö tammikuussa, Taiteiden yö elokuussa ja jäsenseurojen joulumyynti. Tiedekirjassa järjestettiin helmikuussa Historia-iltapäivät sekä kakkukahvit kolmekymppisjuhlan kunniaksi marraskuussa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura kokosi yleisöä uutuuksirjoja esitteleviin kirjakeskiöihin, alumni-iltoihin ja ystävämyynteihin. Tiedekirjassa järjestettävissä tilaisuuksissa yleisö ja esiintyjät ovat läheisissä kanssakäymisissä, sillä myymälään mahtuu noin 20 istumapaikkaa. Tilojen käyttöä on helpottanut vuokranantajan joustavuus aulatilat käytössä, minkä ansiosta kaikki halukkaat mahtuvat mukaan suurempaan tapahtumaan. Tiedekirjassa kävi viime vuonna 7200 tieteestä ja tiedekirjallisuudesta kiinnostunutta ihmistä joko osallistuakseen sen tapahtumiin tai vain tutustumaan tarjontaan. Myymälän tunnettuuden eteen on tehty töitä, mistä myös esimerkkinä on yhteistyö sveitsiläisen kaupunkiseikkailuyritys Foxtailin kanssa.

Tiedekirja on saanut merkittävän jalansijan monipuolisena ja laaja-alaisena tiede- ja tietokirjallisuuden välittäjänä mm. Akateemisen kirjakaupan supistettua valikoimaansa. Muiden uusien asiakkaiden lisäksi Akateemisesta kirjakaupasta onkin siirtynyt asiakkaita Snellmaninkadulle ja heidän on kuultu usein yllättyvän positiivisesti Tiedekirjan valikoimasta ja palvelusta.

Tiedekirjan henkilökunta juhli kolmekymppistä kirjakauppa uusissa paidoissaan. Kuva Jari Loisa.

Tiedekirja osallistui lukuisiin myyntitapahtumiin niin tieteellisissä konferensseissa kuin erilaisissa kirja-alan tilaisuuksissa. Myyntiennätykset rikottiin sekä Turun että Helsingin kirjamessuilla. Helsingin messuilla jatkettiin parina edellisenä vuotena kokeiltua käytäntöä, jossa Suomen tiedekustantajien liitto tarjoaa julkaisijoille esiintymistilan kirjoihin ja lehtiin liittyvien keskustelujen tuottamiseen Tiedekirjan osastolla. Vuonna 2017 keskustelunaiheet vaihtelivat vesien suojelusta tulevaisuuden tutkimukseen ja soturikulttuurista uskontotieteisiin. Esitykset toivat messuosastolle uusia kävijöitä ja lisäsivät messumyyntiä.

Tiedekirjan verkkokauppaan vietyjen tuotteiden määrä kasvoi huomattavasti edellisvuosista. Tämä johtui uusien myyvien jäsenten, AUE-säätiön ja Meriarkeologisen seuran, lisäksi tieteellisten lehtien saattamisesta verkkokauppamyyntiin aiempaa laajemmin. Verkkokaupan myyntiä on myös edistetty erilaisilla Facebook-kilpailuilla, joilla kilpailijat on houkuteltu valitsemaan heille sopivia teoksia. Jäsenseurojen osallistuminen näiden kilpailujen levitykseen on ollut arvokasta. Vuoden mittaan myös erilaiset tapahtuma- ja alekampanjat ovat vilkastuttaneet verkkomyyntiä. Verkkokaupan kansainvälisen markkinoinnin keinona käytettiin Scholarly Books from Finland -luettelon lähettämistä kaikkien tilausten ja vaihtolähetysten mukana. Lisäksi Tiedekirja on ostanut myynti- tai mainostilaa konferensseissa, joiden aihepiiri on sopinut sen myyntivalikoimaan.

Tieteellisten seurojen kirjat menestyivät hyvin vuoden 2017 tietokirjakilpailuissa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran julkaisut menestyivät erityisen hyvin: Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon sai Mai Allo teoksestaan Yhdessä ilmakehässä. Suomen taideyhdistyksen kirjallisuuspalkinto jaettiin Ville Hänniselle teoksesta Kirjan kasvot – Sata vuotta suomalaisia kirjankansia. Vuoden urheilukirjaksi valittiin Roy Smolarin ja Adiel Hirschovitsin Makkabi – Helsingin juutalaisen urheiluseuran historia. Vuoden karjalainen kirja oli Anneli Kauppisen Vaietut ja vaiennetut – Karjalankieliset ja karjalaiset Suomessa. Karjalan Liiton myöntämän palkinnon finalisteihin lukeutui myös kaksi muuta SKS:n kustantamaa tietokirjaa: Jussi Jalosen Summan tarina ja Hannu Takalan Puna-armeijan sotasaalis. Koneen säätiön Vuoden Tiedekynä 2017 -palkinnon kolmestatoista ehdokkaasta viisi julkaistiin SKS:n kustantamissa artikkelikokoelmissa. Lisäksi SKS:lle kirjoja tehneet Harri Kalha ja Maria Lähteenmäki palkittiin Suomen tietokirjailijat ry:n Tietokirjailijapalkinnolla.

Tutkimuskirjallisuuden levikki on useimmiten alhainen, ja kansainväliset kustantajat ottavatkin tiedekirjoista yleensä vain 200–250 kappaleen painoksia. Tiedekirjassa parhaiten myyneiden julkaisujen aiheet liikkuvat historian ja sukututkimuksen alueilla. Vuoden 2017 kymmenen kärjessä lista on vahvasti kaksikielinen.

Tiedekirja on saanut merkittävän jalansijan monipuolisena ja laaja-alaisena tiede- ja tietokirjallisuuden välittäjänä. Kuva Jari Loisa.

Eniten myydyt uutuuskirjat vuonna 2017:

1. Carola Ekrem: Många krokar i långdansen (SLS)
2. Jani Kaaro (toim.): Ruoka-Kalevala (SKS)
3. Bertil Nordenstam: Bröderna von Wrights växter (SLS)
4. P. T. Kuusiluoma (toim.): Johdatus geneettiseen sukututkimukseen (SSS)
5. Nils Erik Villstrand (toim.): Öppet fall (SLS)
6. Kari Tarkiainen: Moskoviten (SLS)
7. Mardy Lindqvist: Lever för liv (Finska Vetenskaps-Societeten)
8. Seppo Zetterberg: Uusi Viron historia (SKS)
9. Teuvo Laitila: Jumalat, haltiat ja pyhät (Suomen kirkkohistoriallinen seura)
10. Tiina Miettinen: Suomen tasavallan juuret (SSS)

Julkaisuvarasto

liris-keskuksessa järjestettiin ”Tiede Goes East” -tiedetapahtuma 8.3.2017. Tilaisuudessa esiintyi kirjailijoita ja tilaisuuteen osallistujille tarjottiin mahdollisuus tutustua TSV:n julkaisuvarastoon opastetuilla kierroksilla. Julkaisuvaraston inventaario tehtiin ensimmäisen kerran uusissa tiloissa maaliskuussa ja varastokiintiön seuranta toukokuussa. Tarkistuksen piiriin kuului tänä vuonna 51 seuraa. Uusia varastoivia seuroja liittyi mukaan vuoden aikana kolme. Yksi seura luopui varastoimisesta.

Vaihtokeskus

Vaihtokeskuksen tehtävänä on hoitaa suomalaisten tieteellisten seurojen ja muiden tahojen julkaiseman tieteellisen kirjallisuuden kansainvälistä vaihtoa. Vaihtotoiminnalla tuetaan TSV:n jäsenseurojen julkaisujen näkyvyyttä ja siten myös myyntiä. Yliopistojen säästöt sekä kirjastojen hankintapolitiikan muutokset ovat johtaneet siihen, että kirjastot ovat asettaneet etusijalle verkossa vapaasti luettavissa olevat julkaisut. Tästä syystä kirjastot ottavat vastaan aikaisempaa vähemmän painettua vaihtoaineistoa. Vaihdon kautta kotimaisiin kirjastoihin saapuvien sarjojen määrä on kuitenkin edelleen huomattava: 4562 nimekettä.

Tieteellisten lehtien siirtyminen avoimeen julkaisemiseen johtaa usein vaihdoista luopumiseen. Perinteisten vaihtojen vähetessä ja verkkojulkaisemisen lisääntyessä vaihtokeskus avasi 18.5.2017 LUMI-hakupalvelun, josta kirjastot ja muut kiinnostuneet saavat tietoa avoimista ulkomaisista verkkojulkaisuista. LUMIin pääsee vaihtokeskuksen www-sivujen kautta.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran hittijulkaisu oli Ruoka-Kalevala. Jani Kaaro on koonnut siihen yhteen ja taustoittanut Ruokamuistokeräyksen tarinat. Teoksessa pääsevät ääneen erityisesti tavalliset suomalaiset, jotka ovat jakaneet muistonsa, mutta myös tunnetut kirjallijat.

Julkaisujen tuotantopalvelut

Julkaisujen tuotantopalvelut auttaa TSV:n jäsenseuroja painettujen ja sähköisten julkaisujen tuotantoon liittyvissä kysymyksissä. Yleisimpiä toimeksiantoja vuonna 2017 olivat tieteellisten lehtien ja kirjojen painatustöiden kilpailutukset ja kirjojen taittotyöt (sivunvalmistus painoa tai verkkojulkaisua varten). 20 eri toimeksiantajan painotöitä välitettiin 120.000 € arvosta, sivuja taitettiin noin 250 s/kk ja lisäksi suunniteltiin paino- ja verkkotuotteiden ulkoasuja.

Verkkopalvelut

TSV:n yhtenä tehtävänä on jakaa valtionavustuksia tieteelliseen julkaisutoimintaan, seurojen kansainväliseen toimintaan ja konferenssien ja seminaarien järjestämiseen. Avustusten hakemista ja hakemusten käsittelyä varten on ollut käytössä järjestelmiä, joista kutakin on vuosien varrella korjailtu ja parannettu, mutta joiden elinikä alkaa olla lopussa. Järjestelmien ylläpito on käynyt hankalaksi, eikä järjestelmien käyttäjäkokemukseen ole ollut tämän päivän vaatimusten mukainen. Tarve järjestelmän uudistamiseen on tiedostettu jo aiempina vuosina ja alustavia selvityksiä mahdollisista järjestelmistä, niiden ominaisuuksista ja hintatasoista on tehty. Selvitysten pohjalta opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi erityisavustuksen dokumentinhallinta- ja avustusjärjestelmien kehittämiseen vuosille 2017–2018.

Alkuvuonna 2017 aloitettiin tarkempi avustusjärjestelmän vaatimusmäärittely yhdessä TSV:n eri osastojen ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan kanssa. Keskeisimpiä vaatimuksia olivat käytettävyyttä, yhteensopivuus avustusprosessissa tarvittavien muiden järjestelmien kanssa ja helppo muokattavuus. Määrittelytyön jälkeen hankinta kilpailutettiin Hilma-portaalin kautta. Asetetut vaatimukset täytti täysin ainoastaan yksi toimittaja, Oy Black Label Bytes Ab, joka valittiin järjestelmän toimittajaksi. Loppuvuoden aikana uuden avustusjärjestelmän uudistamisprojekti saatiin toimittajan kanssa käyntiin vaatimusten täsmäntämisellä, nykyiseen järjestelmään ja hakuprosessiin tutustumisella, sekä tarkemman projektisuunnitelman ja aikataulun laatimisella. Järjestelmän tulee olla valmis ja luovutettu TSV:lle kesäkuun 2018 loppuun mennessä, jolloin syksyn 2018 haut voidaan hoitaa uutta järjestelmää käyttäen.

Toinen TSV:llä jo aiempinakin vuosina tiedostettu kehittämiskohde on ollut dokumentinhallinta. Tietoja on nykyisin tallennettu eri järjestelmiin, yhteisiin ja yksityisiin kansioihin, sähköisinä ja paperisina versioina. Yhteiset toimintamallit puuttuvat ja ajantasaisten tietojen löytäminen on hankalaa. Avustusjärjestelmän hankintaan myönnetty erityisavustus sisältää myös dokumentinhallinnan kehittämisen. Tämä kehittämistyö sisältää käytäntöjen, prosessien ja työnkulkujen suunnittelun, sekä näitä tukevan järjestelmän hankinnan ja mukauttamisen. Lisäksi tulee selvittää eri järjestelmien yhteentoimivuus ja mahdolliset integraatiot.

veremquas repeligi enisque cori sita sam sequam volo dit et lam hici odi doleseque uiaturem. Ut veliqui aturibus nit aut hiliuptinvel magnim il et re, omnihil incipit voluptis exernam iurepel latusam, con explaut quid quam ex eos adita imusdan Offic te sedis delitat iassit, velectus dundant exerume con ad moluntur adis magnis nem ra ius sum et laborenti ilias di simolupta dit quae atiiis ea volum eatis doluptae velitatem aliqui odit, vel magnatu ritatat. Iquam everorop orempos dolles ex excessite moluntatiis si dolori lard mos ut iunt que ma qui ditatem sam inctur re veremquas repeligi enisque cori sita sam sequam volo dit et lam hici odi doleseque uiaturem. Ut veliqui aturibus nit aut hiliuptinvel magnim il et re, omnihil incipit voluptis exernam iurepel latusam, con explaut quid quam ex eos adita imusdan tiisciunti isquamet liquass imusam, officaborem fugiatem volupti oraectur, voluptatius reriam.

nykyvä lue
Readymade 100 v

2 | 2017

Taidehistorian seuran Tahiti-verkkolehtikin sai uuden ulkoasun TSV:n maksuttomana jäsenpalveluna. Kilpailutamme seurojen puolesta myös painotöitä, teemme sivunvalmistusta tiedekirjoihin ja koulutamme jäsenseurojen toimihenkilöitä esimerkiksi julkaisuohjelmien käytössä.

Keväällä 2017 TSV:llä IT-osasto haastatteli kaikki osastot ja näin keräsi tietoa nykyisistä käytännöistä, käytetyistä välineistä ja näkemyksiä ihanneltilanteesta. Mahdollisia järjestelmiä on myös selvitetty ja avoimen lähdekoodin järjestelmiä pidetään todennäköisinä vaihtoehtoina. Vuonna 2017 on tehty suunnittelutyötä ja toteutusvaiheeseen päästään vuoden 2018 aikana.

EU:n uuteen, toukokuussa 2018 voimaan astuvaan tietosuoja-asetukseen perehdyttiin koko vuoden ajan, ja joulukuussa 2017 TSV:n verkkopalveluiden asiantuntijat kävivät asetukseen liittyvässä koulutuksessa. Henkilötietojen käyttöä ja niihin liittyviä tietojärjestelmiä on kartoitettu ja muutos- ja dokumentointitarpeita havaittu. Asetus tulee vaatimaan aiempaa tarkempia dokumentointeja ja etukäteen mietittyjä käytäntöjä esimerkiksi tietoturvaloukkausten varalta. TSV:n henkilökuntaa tullaan kouluttamaan asetukseen liittyen alkuvuonna 2018.

TSV:n palvelinympäristön vikasietoisuutta parannettiin kesällä tapahtuneiden sähkökatkojen aiheuttamien lyhyiden palvelukatkojen johdosta. Palveluiden varmuutta lisättiin myös hankkimalla lisäkapasiteettia varmuuskopiointiin. Palvelimien virtualisointia myös jatkettiin ja vanhentuneita palvelimia poistettiin käytöstä. Pääsääntöisesti TSV:n tarjoamat palvelut ovat tänäkin vuonna toimineet vakaasti.

Drupal-julkaisujärjestelmän käyttöä laajennettiin muuttamalla useita TSV:n omia sivustoja Drupal-pohjaisiksi. Drupal mahdollistaa sivustojen sisältöjen päivitysvastuiden jakamisen koko organisaatioon, eikä erityisiä teknisiä taitoja päivittämiseen tarvita. TSV:n verkkopalvelut toteutti myös noin kymmenen jäsenseuran verkkosivuston muuntamisen Drupal-pohjaiseksi. Muutamalle seuralle toteutettiin myös WordPress-sivusto.

Tieteiden talo

Tieteiden talo on ollut Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja sen jäsenseurojen käytössä vuodesta 1997. Tieteiden talo on ensisijaisesti jäsenseurojen käytössä. Vapaina olevia saleja vuokrataan myös ulkopuolisille valtuuskunnan hallituksen vahvistamin hinnoin. KH-catering Oy:n kanssa on sovittu Tieteiden talon Tiedekahvilan ylläpidosta ja kokoustarjoilujen järjestämisestä. Kahvila on myös suosittu lounaspaikka.

Jäsenseurat ovat talon suurin käyttäjäryhmä; vuonna 2017 seurojen osuus käyttäjistä oli 55 % (v. 2016 54 %). Tieteiden talossa järjestettiin yhteensä 1566 tilaisuutta (v. 2016 1474), joista jäsenseurojen järjestämiä tilaisuuksia oli 932 (883 vuonna 2016). Edelliseen vuoteen verrattuna myös tilaisuuksien tuntimäärät kasvoivat, ja usein hyvin hiljaiset kuukaudet, touko- ja kesäkuu, olivat poikkeuksellisen suosittuja.

Valtuuskunnan 275 jäsenseurasta 157 (57 %) järjesti tilaisuuksia Tieteiden talolla. Seuroista tilojen käyttäjien kärjessä ovat:

1. Suomen Sukututkimusseura
2. Tähtitieteellinen yhdistys Ursa
3. Luonnonfilosofian seura
3. Nuorisotutkimusseura ry
5. Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa

Tieteiden talon asiakaskunta koostuu jäsenseurojen lisäksi esim. ministeriöistä, muista valtionhallinnon virastoista, yliopistoista, yleishyödyllisistä yhteisöistä sekä yksityishenkilöistä. Kesäyliopiston tiloissamme järjestämät kurssit (v. 2017 25 kurssia / v. 2016 40 kurssia) täydentävät talon toimintaa kesäaikana.

Tieteiden talossa oli toimintaa 257 päivänä (252 vuonna 2016). Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 45 200 henkilöä (v.2016 40 600).

Näkyvyydeltään ja osallistujamäärältään huomattavia talossa järjestettyjä tilaisuuksia olivat muun muassa

- Tieteiden Yö 12.1.2017 – TSV
- Journal.fi-palvelun avajaiset 24.1.2017 – TSV
- Etiikan päivä 15.3.2017 – Tutkimuseettinen neuvottelukunta
- Ajankohtaista julkaisemisessa 23.3.2017 – TSV

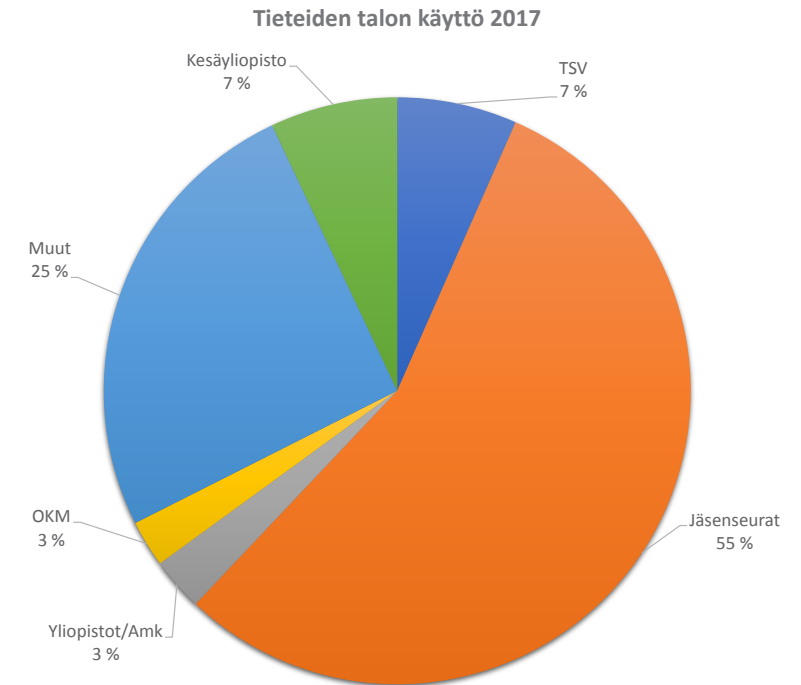
- 24.–25.4.2017 Eläintutkimuspäivät 2017 – Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura
- 27.–28.4.2017 Kaupunkitutkimuksen päivä - Tulevaisuuden tutkimuksen seura
- Liikutu tiedosta 22.5.2017 – Kaskas Media, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja TSV
- Scholarly journals, politics, and freedom of speech 2.6.2017 – TSV ja Kansalliskirjasto
- Annual symposium of science and technology studies 8.–9.6.2017 – Suomen tieteen- ja teknologiantutkimuksen seura
- International Human Rights Symposium 29.9. 2017 - Tiedeakatemia-in neuvottelukunta
- Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy 8.–10.11.2017 – JUFO
- Metsätieteen päivä 27.10.2017 – Suomen Metsätieteellinen Seura

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys järjesti 14.11.–24.11.2017 näyttelysalissa 504 (5. krs) Keskuspistonäyttelyä.

Tieteiden talossa on järjestetty useita videoneuvotteluita Skypen välityksellä. Enimmäkseen jäsenseurat ovat käyttäneet ko. palvelua esim. hallitusten kokouksissa. Suoratoistopalvelu salissa 104 (streamaus) on mahdollistanut tilaisuuksien seuraamisen etänä omilta työpisteiltä.

Keväällä 2016 opetus- ja kulttuuriministeriön ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa käynnistetyt keskustelut Tieteiden talon kehittämisestä jatkuivat vuonna 2017. Osana TSV:n strategiaproessia jäsenseuroille tehtiin keväällä 2017 kysely, jossa jäsenseuroilta kysyttiin muun muassa valtuuskunnan seuroille tarjoamista palveluista. Kyselyn tulosten perusteella talo on sitä käyttäville jäsenseuroille tärkein valtuuskunnan jäsenilleen tarjoama palvelu. Sekä kyselyssä että muilta käyttäjiltä saaduissa palautteissa talossa on kuitenkin tunnistettu useita, rakennuksen kuntoon ja sen käytettävyyteen liittyviä ongelmia.

Kyselyn lisäksi valtuuskunnan toimistossa koottiin ja analysoitiin vuosien 2011–2016 käyttötietoja, joiden perusteella hahmoteltiin jäsenseurojen kokous- ja seminaaritarpeita. Vaikka vuonna 2017 talon käyttö lisääntyi ja vuokratulot kasvoivat 15 % edelliseen vuoteen verrattuna, on käyttöaste edelleenkin hyvin alhainen, vain n. 30 %. Ministeriön ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa sovittiin, että valtuuskunta selvittää eri vaihtoehtoja talon tilojen tehokkaammalle käytölle. Selvitystyö jatkuu keväällä 2018, ja tavoitteena on päättää, miten taloa remontoidaan ja toimintaa uudistetaan niin, että jäsenseurat ja muu tiedeyhteisö voi käyttää taloa nykyistä aktiivisemmin ja monipuolisemmin.

Palvelusvuosiansiomerkki

Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto UNIFI ry perustivat vuonna 2012 tiedeyhteisön palvelusvuosiansiomerkin. Tiedeyhteisön palveluksessa oleva henkilö voi saada ansiomerkin työnantajansa esityksestä 30 vuoden (kultainen) ja 20 vuoden (hopeinen) palveluksen jälkeen. Vuonna 2017 kultaisia palvelusvuosiansiomerkkejä myönnettiin yhteensä 247 kpl ja hopeisia palvelusvuosiansiomerkkejä yhteensä 55 kpl.

TIEDEVIESTINTÄ JA TIETEEN TULOSTEN TUNNETUKSI TEKEMINEN

Tieteessä tapahtuu -lehti

Tieteessä tapahtuu -lehteä on julkaistu vuodesta 1983 lähtien: vuonna 2017 ilmestyi sen 35. vuosikerta. Se on ollut vuodesta 1994 lähtien yleistiede-lehtenä foorumi ajankohtaisille ja yleistajuisille tiedeartikkeleille sekä keskustelulle tieteestä ja tiedepolitiikasta. Se on myös merkittävä tiede- ja tietokirjakritiikin julkaisija. Lehden päätoimittajana toimi vuonna 2017 TSV:n tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki ja toimitussihteerinä toimittaja Tiina Kaarela. Uuden toimitusneuvoston (2017–19) puheenjohtajana aloitti dosentti Leena Suurpää. Lehti ilmestyi kuusi kertaa (sekä painettuna että verkossa) ja oli vapaasti luettavissa Journal.fi-palvelussa. Painos oli vuoden lopussa 7 200 kappaletta. Lehden verkkosivuilla oli vuonna 2017 keskimäärin 22 770 vierailua kuukaudessa. Facebook-sivuilla tykkääjiä oli noin 1 350.

Lehden artikkelit ja katsaukset kattoivat tutkimuksen laajasti luonnontieteistä humanistisiin ja yhteiskuntatieteisiin, tieteenfilosofiasta tiedepolitiikkaan. Lehdessä julkaistiin paljon Tieteen päivien esityksiin perustuvia kirjoituksia. Kolumnisarjat ("Tieteen kohtaamisia", "Tutkimusta Suomessa" ja "Tekstintutkijan tuumat") jatkuivat. Syksyllä 2017 alkoi uudelleen henkilöitä esittelevä "Muistikuvia"-sarja. Myös "Tieteenalat dialogissa" -sarja jatkui. Keskustelua-palstan puheenvuoroissa etualalla oli monipuolisesti tiedepolitiikka. Lehden Lyhyesti-palstalla esiteltiin laajasti tieteen tapahtumia ja ilmiöitä. Uusia kirjoja arvioitiin yli 50. Kirjoittajia lehdessä oli kaikkiaan noin 160.

Tieteen päivät

Tieteen päivät järjestettiin 11.–15.1.2017 ja tapahtuma täytti 40 vuotta. Viisipäiväisen tiedefestivaalin ohjelman perusrungon muodostivat Helsingin yliopiston päärakennuksessa pidetyt luennot, väittelyt ja paneelit. Niiden lisäksi tapahtumaan kuului Nuorten päivä 13.1. sekä kaksi kaupunkitapahtumaa: Tieteiden yö Kruununhaassa 12.1. ja Tiedettä kaupungissa -tapahtuma Kampin kauppakeskuksessa 11.–12.1.

Yliopiston luento-ohjelman suunnittelusta vastasi ohjelmatoimikunta, jonka kausi ulottui vuoteen 2017. Tieteen päivien teemaksi valikoitui "Vapauden rajat", jonka lisäksi ohjelmasuunnittelussa otettiin huomioon Suomen itsenäisyyden juhlavuosi. "Euroopan Zeitgeist sata vuotta sitten" -sarjan

Tieteessä tapahtuu -lehden vanhatkin numerot ovat hyvin luettuja. Niitä ladataan jatkuvasti sähköisestä arkistostamme. Kuva Jari Loisa.

miniluennot kertoivat, mitä muualla Euroopassa tapahtui Suomen itsenäistymisen aikoihin. ”Suomi saarena!” -kokonaisuus oli osa virallista Suomi 100 -ohjelmaa.

9.- ja lukioluokille suunnattua Nuorten päivää päätettiin kehittää vuoden 2015 tapahtumasta saadun palautteen perusteella. Se keräsi Helsingin yliopiston Kielikeskukseen yli 450 koululaista. Päivän ohjelmaan koottiin viisi neljänkymmenen minuutin työpajakokonaisuutta ja kuusi yhtä pitkää luentokokonaisuutta. Lisäksi ryhmillä oli mahdollisuus vieraillla non-stop-työpajoissa ja Nuorisobarometri-näyttelyssä.

Tieteiden yönön saatiin 33 tapahtumajärjestäjätahoa, joista seitsemän olivat ensimmäistä kertaa mukana. Tapahtuman vetonaulana oli Kruununhaan tiedetoimijoiden toimitiloja kiertävä dekkarikierros ”Kadonneen kirjan metsästys”, jonka käsikirjoituksen oli tehnyt Virpi Hämeen-Anttila. Tieteiden yön ohjelmaan tutustui yli 3 000 ihmistä. ”Tiesitkö tämän? Tiedettä Kampissa” -suunnitteluryhmä päätti muuttaa tapahtuman nimen muotoon ”Tiedettä kaupungissa”. Tällä ennakoitiin tapahtuman mahdollista siirtämistä Kampin kauppakeskuksesta muualle. Vuoden 2017 tapahtuma järjestettiin vielä Kampissa, missä tapahtuman teemaksi valittiin ”Tieteen aikakone”. Kaksipäiväinen tapahtuma tavoitti 1 400 kävijää.

Tieteen päivillä vieraili lähes 15 000 kävijää. Verkossa tapahtuman suoria videolähetyksiä katsottiin yli 8 000 kertaa. Tieteen päivistä käytiin vilkasta keskustelua myös Twitterissä ja Facebookissa. Helsingin yliopiston päärakennuksen ohjelma keräsi yhteensä lähes 10 000 kiinnostunutta kuulijaa. Esiintyjä Tieteen päivillä oli kaiken kaikkiaan yli 300. Tieteen päivien medianäkyvyys oli myös suuri. Tapahtuman tallenteet löytyvät YouTubesta Tiedetv:n kanavalta. Päiviltä on myös podcasteja SoundCloud-alustalla. Facebookissa ja Twitterissä tehtiin päiviltä ohjelmanostoja ja samalla lanseerattiin hashtagit #tieteenpäivät ja #vapaudenrajat. Tapahtuman ohjelmasta kirjoitettiin päivien verkkosivuille runsaasti artikkeleita.

Tieteen päivillä ilmestyi kaksi kirjaa. Gaudeamuksen kanssa TSV julkaisi Tieteen päivien kirjan ”Kaikkea sattuu”. Kirjassa on valikoima Tieteen päivien esitelmien pohjalta tehtyjä artikkeleita ja tietoisuuksia. Into Kustannuksen kanssa julkaistiin kirja ”Tiedeaforismikirja – uusia ajatelmia tieteestä”, joka perustui Suomen aforismiyhdistyksen kanssa lanseerattuun kilpailuun. Valikoima aforismeista näkyi myös Helsingin raitiovaunuissa ja metroissa - ”Aforismeja raiteilla”.

Tieteen päiviä vietettiin myös Tampereella 20.–21.1., Rovaniemellä 8.–9.9., Jyväskylässä 29.9., Turussa ja Oulussa 29.–30.9., Joensuussa ja Savonlinnassa 29.9. sekä Kuopiossa 30.9.. Näissä kaupungeissa järjestäjinä olivat yliopistojen viestintäyksiköt. Yhteensä kävijöitä oli 8 000. Osassa kaupungeista tapahtuma järjestettiin rinnakkain Tutkijoiden yön kanssa.

Juha Klefströmin johtamassa lääketieteellisessä sessiossa Tieteen päivillä käsiteltiin ihmisen muokkauksen rajoja. Päivien teemana oli ”Vapauden rajat”. Vasemmalta Timo Otonkoski, Juha Klefström, Veikko Launis ja Pekka Katajisto. Kuva: Jari Loisa.

Tieteen päiviä järjestävät Tieteellisten seurain valtuuskunta, Suomen Kulttuurirahasto, Suomalainen Tiedeakatemia, Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura, Teknillisten Tieteiden Akatemia ja Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland. Päiviä tukivat mm. Koneen säätiö, Tieteen tiedotus ry, Helsingin yliopisto ja Tiede-lehti. Vuonna 2017 Tieteen päiville perustettiin pysyvä ohjausryhmä ja vuoden 2019 päiviä varten nimettiin uusi ohjelmatoimikunta.

Tutkijoiden yö

Euroopan unionin Horisontti 2020 -ohjelman Marie Skłodowska-Curie -toimien rahoittama tiedetahtuma Tutkijoiden yö tekee tiedettä ja tutkijoiden työtä tutuksi suurelle yleisölle. Satoihin kaupunkeihin ympäri Eurooppaa levittäytyvää tapahtumaa vietettiin perjantaina 29.9.2017. Suomessa Tutkijoiden yö järjestettiin 14 eri kaupungissa. Tapahtumaan osallistui yli 24 000 vierailijaa. TSV vastasi tapahtuman valtakunnallisesta viestinnästä. TSV:n viestintäyksikkö suunnitteli ja koordinoi Tutkijoiden yön viestintää, tuotti tapahtuman valtakunnalliset tiedotteet ja vastasi niiden jakelusta, piti yllä tapahtuman verkkosivuja ja sosiaalisen median profiileja, vastasi tapahtuman markkinointituotteiden tilauksesta ja jakelusta sekä informoi ja avusti paikallisia tapahtumajärjestäjiä tapahtuman viestintään liittyvissä asioissa. TSV tuotti myös suomalaisen tieteen saavutuksista julisteen ”100 vuotta Suomen tiedettä”.

Turun kirjamessut

Turun Kirjamessuille 6.–8.10. Tieteen päivät ja TSV järjestivät keskustelutilaisuuden ”Miksi nationalismi nousee eri aikoina?”. Se perustui Tieteen päivien kirjaan ”Kaikki vapaudesta” (Gaudeamus). Paneelin puheenjohtajana toimi professori Marja Jalava Turun yliopistosta. Tieteen päivät järjesti messuille myös nuorten työpajan maailmankaupasta, joka perustui Outi Moilalan kirjaan ”Tappajafarkut – ja muita vastuuttomia vaatteita” (Into). Työpajaan osallistui 55 lukiolaista ja yläkoululaista. Tieteen päivät oli mukana myös leikkimielisessä paneelissa ”Hyvät ja huonot tiedeuutiset”, jonka järjestivät Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Suomen tiedetoimittajain liitto.

Tiedetori

Tiedetori 2017 järjestettiin Helsingin Kirjamessujen Takauma-lavalla 26.–27.10 ja uudella Olohuone-lavalla 28.10. Kolmipäiväiseksi kasvanut Tiedetori tarjosi kirjamessukävijöille yhteensä 54 panee-

Tieteen päivien yleisövirtaa Helsingin yliopiston päärakennuksen ala-aulassa. Vasemmassa reunassa näkyy Ursan planetaarioteltan kupu. Kuva: Jari Loisa.

lia, esitelmää ja haastattelua. Ohjelmassa syvennyttiin muun muassa suomalaisuuden alkuperään, historian tutkimuksen etiikkaan ja kiertotalouden käytäntöihin. Kirjamessuilla vieraili tänä vuonna yli 84 000 kävijää, mikä näkyi suurena kuulijamääränä myös Tiedetorilla.

Tiedetori on lukuisten eri tiedetoimijoiden yhteinen tapahtuma. Tiedetoria on tekemässä tieto- ja tiedekirjojen kustantajia, yliopistoja sekä muita toimijoita, kuten Suomen Akatemia, Tieteen päivät ja Tiedekeskus Heureka. Tieteellisten seurain valtuuskunta koordinoi Tiedetorin ohjelmaa ja toteutusta.

TSV:n näkyvyys mediassa

TSV:n viestinnässä työskentelevät tiedotuspäällikkö sekä tapahtuma- ja viestintäkoordinaattori. Heidän tukena on viestintäryhmä, johon kuuluvat lisäksi toiminnanjohtaja, julkaisujen toimittaja ja mediasuunnittelija. Viestintäryhmä on laatinut valtuuskunnan viestintäkartan määrittelemällä viestinnän kokonaisuuksiksi yhteisöviestinnän, tiedeviestinnän ja järjestöviestinnän. TSV:n toiminnasta tiedotetaan organisaation omilla verkkosivuilla, Facebookissa ja Twitterissä. TSV:n verkkosivujen etusivuilla julkaistaan uutisia organisaation kannalta ajankohtaisista aiheista, joita jaetaan myös TSV:n somekanavissa. Tähän osallistuu myös muuta henkilökuntaa laajasti.

ePressi-tiedotejakelupalvelua on hyödynnetty mm. Tieteen päivien, Tiedetorin, Tiedekirjan ja Vuoden tiedekirja -palkinnon tiedotejakeluissa. Mediaseurannan työkalu ViidakkoMonitor poimii hakusanojen avulla verkkolehdistä ja -sivustoilta kaikki rajattuja aiheita koskevat artikkelit. Kolme suurinta ryhmää ovat Tieteen päivät, tieteelliset seurat ja Tieteellisten seurain valtuuskunta. Vuonna 2017 osumia oli yhteensä 575.

Muu toiminta

TSV oli mukana TIETOKIRJA.FI-tapahtumassa Tieteiden talolla 30.–31.8. Valtuuskunta antoi tapahtuman käyttöön tilat sekä osallistui ohjelmasuunnitteluun ja valokuvaukseen. TSV teki myös yhteistyötä Kauniaisten musiikkijuhlien (28.10.–5.11.) kanssa. Ilari Hetemäki kokosi professori Sami Pihlströmin ja musiikkijuhlien taiteellisen johtajan Jan Söderblomin kanssa tiedeohjelman. Ajatuksena oli tutkia, miten musiikki ja tieteellinen keskustelu innostavat toisiaan. Tarjolla oli myös luentoja ja koululaistyöpajoja.

*Kadonneen kirjan metsästys käynnissä Tieteiden yössä.
Kuva: Jari Loisa.*

TSV:N HALLINNOIMAT VALTIONAVUSTUKSET

Tieteellisten seurain valtuuskunta jakaa valtionavustuksia tieteellisten seurojen julkaisutoimintaan ja kansainväliseen toimintaan, kansainvälisten konferenssien ja kansallisten seminaarien järjestämiseen ja liikunta-alan kansainvälisten konferenssien ja kokousten järjestämiseen. Julkaisutoiminnan ja kansainvälisen toiminnan avustukset myönnetään kerran vuodessa, konferenssiavustukset kolme kertaa vuodessa.

Vuonna 2017 valtuuskunta osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2015 käynnistämään valtionavustustoiminnan kehittämistyöhön: toiminnanjohtajaa haastateltiin Gaia Consultingin tekemään selvitykseen Tieteelle tarkoitettujen rahapelitoiminnan voittovarojen käytön arviointi. Selvitys on valtuuskunnan toiminnan arvioinnin osalta hyvin myönteinen ja osoittaa valtuuskunnan toiminnan ja sen vaikuttavuuden merkittäväksi ja ainutlaatuiseksi osaksi suomalaista tutkimusjärjestelmää.

Vuonna 2017 valtionavustuksia myönnettiin tieteelliseen julkaisutoimintaan 964 625 €, kansainväliseen toimintaan 96 219 €, kansainvälisten konferenssien ja kotimaisten seminaarien järjestämiseen 800 506 euroa ja liikunta-alan konferenssien järjestämiseen 122 500 euroa.

KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA TOIMINTA

Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on runsaasti kansallisia yhteistyökumppaneita. Vuonna 2017 järjestimme tiedettä eri tavoin käsitteleviä tapahtumia, tilaisuuksia ja projekteja pitkäaikaisten yhteistyökumppaneittemme kanssa, mm. Tiedekustantajien liiton, Suomen Kulttuurirahaston, Tieteen tiedotus ry:n, Heureka, Kansalliskirjaston, Suomen Akatemian, tiedeakatemioiden, Helsingin yliopiston ja Kas-kas Median kanssa. Uusia aktiviteetteja olivat UNIFIn kanssa käynnistetty keskustelu avoimen tieteen ja tutkimuksen edistämisestä ja yhteistyö Kauniaisten musiikkijuhlien kanssa ohjelmasuunnittelussa.

Tiedekeskussäätiö Heureka

Tieteellisten seurain valtuuskunta on yksi Tiedekeskus Heureka toiminnasta vastaavan säätiön perustajajäsenistä ja taustayhteisöistä. Heureka on yksi Tieteen päivien yhteistyökumppaneista. Vuonna 2017 Tieteellisten seurain valtuuskuntaa ovat säätiön valtuuskunnassa edustaneet Ilari Hetemäki ja Hannu Sariola ja hallituksessa toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen.

Tieteen ja kulttuurin säätiöt ja instituutit

TSV:llä on monipuoliset yhteydet myös useaan Suomen ulkomailla toimivaan tiede- ja kulttuuri-instituuttiin. Suomen Ateenan-instituutin säätiö, Säätiö Institutum Romanum Finlandiae ja Suomen Lähi-idän instituutin säätiö ovat valtuuskunnan jäseniä. TSV on Suomen Japanin Instituutin säätiön, Suomen Saksan-instituutin säätiön, Iberialais-amerikkalaisen säätiön ja Suomen Viron-instituutin säätiön perustajajäsen. Lea Ryyänen-Karjalainen on Suomen Japanin instituutin valtuuskunnan varapuheenjohtaja ja Erkki Hollo varajäsen. Cecilia af Forselles toimii Suomen Saksan-instituutin valtuuskunnan jäsenenä. Lisäksi TSV on taustayhteisönä Suomen kirjainstituutin säätiössä.

Duodecim kulttuuripalkinto

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim perusti vuonna 2002 kulttuuripalkinnon. Se on tarkoitettu yhdelle tai useammalle henkilölle, joka on merkittävästi edistänyt terveyden, sairauden ja kulttuurin yhteyden ymmärrystä. Palkinnon saajan valitsee valitsijavaliokunta, jossa Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on kolme edustajaa. Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on kolme edustajaa Duodecimin kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunnassa. Dosentti Tuomas Martikainen on valittu vuosiksi 2015–2017, professori Terhi-Anna Wilska vuosiksi 2016–2018 ja FT Cecilia af Forselles vuosiksi 2017–2019.

Veikkauksen edunvälittäjien verkosto

Tieteellisten seurain valtuuskunta kutsuttiin marraskuussa 2015 Veikkauksen edunvälittäjien verkoston jäseneksi. Vuoden 2017 alusta verkoston kokoonpano uudistui, kun Veikkaus, Raha-automaattiyhdistys ja Fintoto yhdistyivät uudeksi Veikkaus Oy:ksi. Verkosto on suomalaisista kulttuuri-, tiede- ja sosiaali- ja terveysalan järjestöistä muodostuva rekisteröimätön yhdistys, joka pyrkii vaikuttamaan suomalaisen rahapelien yksinoikeusjärjestelmän säilymiseen ja toimimaan sen mahdollistaman toiminnan rahoituksen ja voittovarojen edelleen jakamisen puolesta. Vuoden 2017 lopulla valtioneuvosto asetti rahapeliasioden neuvottelukunnan toimikaudelle 1.2.2018–10.4.2019. Tieteen edustajana neuvottelukuntaan nimitettiin TSV:n toiminnanjohtaja Lea Rynänen-Karjalainen.

Alkoholitutkimussäätiö

Vuonna 1950 perustettu Alkoholitutkimussäätiö edistää ja tukee tieteellistä tutkimusta, jossa kohteena on alkoholin käyttö yleensä tai alkoholi yksilön ja yhteiskunnan ongelmana. Tieteellisten seurain valtuuskunta valitsee säätiön hallitukseen neljä jäsentä. Kaudella 2017–2019 valtuuskunnan valitsemina jäseninä ovat säätiön hallituksessa olleet dosentti Heini Kainulainen, professori Markku Koulu, professori Solja Niemelä ja erikoistutkija Esa Österberg.

Finnish Government of Finland / David and Nancy Speer Visiting Professorship in Finnish Studies

Minnesotan yliopiston yhteyteen perustettiin vuonna 1989 rahasto, jonka peruspääoman lahjoittivat Nancy ja David Speer, Thomas Hiltunen, Minnesotan yliopisto ja Suomen valtio. Rahasto ylläpitää Finnish Studies -professuuria, joka on sijoitettu Minnesotan yliopiston Global Studies -osastolle ja siellä germaanisten, hollannin ja skandinaavisten kielten osastolle. Vuodesta 1992 lähtien professuuria on hoitanut yhteensä 22 henkilöä. Aluksi professuuri oli lukukauden mittainen, 2000-luvun alusta professuurit ovat olleet vähintään yhden lukuvuoden mittaisia; nykyinen käytäntö on 2-3 vuotta. Professoreina on toiminut sekä tutkijoita että taiteilijoita. Vuonna 2017 professorina on toiminut FT Mari Pajala (mediatutkimus).

PALKINNOT JA APURAHAT

Vuoden tiedekirja -palkinto

Vuoden tiedekirja -palkinto 2016 jaettiin Tieteen päivillä tammikuussa 2017 Marjo Laitalalle ja Vesa Puuroselle teoksesta Yhteiskunnan tahra? Koulukotien kasvattien vaietut kokemukset (Vastapaino). Kunniamaininnan sai Ilkka Hanskin teos Tutkimusmatkoja saarille. Luonnon monimuotoisuutta kartoittamassa. (Gaudeamus). Palkinnon myöntävät Suomen tiedekustantajien liitto ja Tieteellisten seurain valtuuskunta. Vuoden tiedekirja -raati päätti tavoitella palkittavaksi teosta, joka herättäisi yhteiskunnallista keskustelua ja saisi lukijan ajattelemaan uudella tavalla. Palkintoraatiin kuuluivat professori Erik Bonsdorff, dosentti Ulla-Maija Peltonen ja professori Jukka Rantala. Raadin sihteerinä toimi TSV:n julkaisupäällikkö Johanna Lilja.

Tiedekongressivaikuttaja-palkinto

Viidennen kerran jaetun, Suomen Messusäätiön lahjoittaman 5 000 euron suuruisen Vuoden Tiedekongressivaikuttaja-palkinnon sai 5.9.2017 dosentti Pia Siljander Helsingin yliopistosta työstään kansainvälisten tieteellisten kongressien järjestämisessä Suomessa. Palkinto jaettiin Messukeskuksessa Helsingissä PromoExpo- ja Yritys2017 -tapahtumien yhteydessä. Palkinnonsaajan valitsivat TSV:n avustusjaoston puheenjohtaja, professori Ari Sihvola, ja valtuuskunnan toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen. Vuoden Tiedekongressivaikuttaja -palkinto annetaan henkilölle, joka on vaikuttanut myönteisesti Suomen rooliin kansainvälisessä tieteellisessä toiminnassa sekä hakenut ja tuonut kansainvälisiä järjestökongresseja Suomeen. Palkittava luo tieteenalalleen positiivista imagoa ja on tieteenalansa tulevaisuuden lupaus.

Dosentti Siljander työskentelee terveyden biokemian yliopistonlehtorina Helsingin yliopiston Bio- ja ympäristötieteellisessä tiedekunnassa. Hän on ollut järjestämässä tutkimusalaansa liittyviä seminaareja ja kongresseja, muun muassa 5th MEMBREC symposium: Extracellular vesicles ja EU COST Action BM1202 "Microvesicles and exosomes in health and disease" MC- ja WG-kokouksia. Pia Siljanderin mukaan tieteellinen kongressi mahdollistaa tutkijoiden vuoropuhelun uusimman tiedon äärellä. Tiedon jakaminen, tutkijoiden verkostoituminen ja yhteistyömahdollisuuksien avautuminen ovat tiedekongressien parasta antia. Varsinkin sellaisilla tutkimusaloilla, joilla tiedon lisääntyminen ja tutkimuksen kehitys on nopeaa, voi ajantasaisimman ja vielä julkaisemattoman tiedon pariin päästä vain tieteellisessä kokouksessa, sanoo Siljander.

Vuoden tiedekirja -voittajat Vesa Puuronen ja Marjo Laitala. Heidän kirjansa "Yhteiskunnan tahra? Koulukotien kasvattien vaietut kokemukset" palkittiin Tieteen päivillä.

Palkinnon ovat aiemmin saaneet Tampereen teknillisen yliopiston elektroniikan ja tietoliikennetekniikan professori Jari Nurmi (2013), Åbo Akademin uskontotieteilijä ja maahanmuuttotutkija Tuomas Martikainen (2014), Helsingin yliopiston teollisuusmatematiikan professori Samuli Siltanen (2015) ja Tampereen yliopiston kansainvälisen historian professori Marjaana Niemi (2016).

ORGANISAATIO JA TOIMIELIMET

Tieteellisten seurain valtuuskunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka toimintaan sovelletaan yhdistyslain säädöksiä. Valtuuskunnan ylin päättävä elin on kaksi kertaa vuodessa pidettävä vuosikokous. Kevätkokouksessa päätetään uusien jäsenseurojen hyväksymisestä ja vahvistetaan edellisen vuoden toimintakertomus sekä tilinpäätös. Syyskokouksessa valitaan hallituksen uudet jäsenet erovuoroisten tilalle ja hyväksytään seuraavan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelma. Vuosikokoukseen voi osallistua yksi jäsenseuran valtuuttama edustaja jokaisesta seurasta. Vuonna 2017 kevätkokoukseen osallistui 40 jäsenseuraa ja syyskokoukseen 68 jäsenseuraa.

Hallitus vastaa valtuuskunnan toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta. Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä. Jokaisen jäsenen hallituskausi on kolme vuotta, ja vuosikokouksessa valitaan vuosittain viisi uutta jäsentä erovuoroisten jäsenten tilalle. Vuonna 2017 hallituksen puheenjohtajana toimi professori Keijo Hämäläinen ja varapuheenjohtajana FT Cecilia af Forselles.

Valtuuskunnan hallituksen jäsenten valinta on määritelty laissa Tieteellisten seurain valtuuskunnasta ja valtuuskunnan säännöissä. Lisäksi valtuuskunnan toiminnassa noudatetaan soveltuvin osin yhdistyslakia. Kevätkokouksessa 2016 hyväksytty mahdollisuus asettaa ehdokkaita hallituksen jäseniksi jo ennen syyskokousta sähköisellä lomakkeella oli syksyllä 2017 käytössä toisen kerran. Lisäksi seurat voivat edelleenkin asettaa ehdokkaita myös paikan päällä syyskokouksessa. Hallitukseen kaudelle 2018–2020 ehdotettiin yhteensä 13 ehdokasta, joista neljä jouduttiin hylkäämään, koska heitä ehdottaneiden seurojen edustajat eivät olleet läsnä syyskokouksessa.

Vuosikokouksessa ja hallituksessa päätettäviä asioita valmistellaan työvaliokunnassa ja avustusjaostossa. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallituksessa käsiteltäviä asioita ja hoitaa hallituksen antamia tehtäviä. Hallitus asettaa työvaliokunnan kalenterivuodeksi. Puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä toiminnanjohtaja. Lisäksi työvaliokuntaan kuuluu hallituksen varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta hallituksen jäsentä.

Avustusjaosto tekee esitykset TSV:n hallitukselle julkaisu- ja konferenssiavustuksia koskevista linjauksista ja avustusten jakamisesta hakemusten perusteella. Hallitus nimittää jaoston kolmeksi vuodeksi. Avustusjaoston puheenjohtajana toimii kaudella 2016–2018 hallituksen jäsen, professori Ari Sihvola.

Vuoden Tiedekongressivaikuttaja-palkinnon saaja dosentti Pia Siljander. Kuva Jari Loisa.

Valtuuskunnan toiminnanjohtaja vastaa toimielimissä käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten toimeenpanosta, seurannasta ja raportoinnista sekä johtaa valtuuskunnan toimistoa.

Valtuuskunnan yhteydessä toimivat Tutkimuseettinen neuvottelukunta, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta, Tiedeakatemiain neuvottelukunta (vuoden 2017 loppuun asti) ja Julkaisufoorumi. Niillä on itsenäiset tehtävät, mutta ne ovat hallinnollisesti osa valtuuskuntaa.

HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN

Tieteellisten seurain valtuuskunta tukee toiminnallaan tiedeyhteisön omaehtoista toimintaa ja yhteistyötä. Tehtävät edellyttävät henkilöstöltä aktiivista verkostoitumista ja hyviä sosiaalisia taitoja. Tehtäviä hoidetaan itsenäisesti ja usein sähköisesti ilman henkilökohtaista kontaktia. Työn hyvä laatu edellyttää paljon oma-aloitteisuutta ja vastuunottoa sekä jatkuvaa osaamisen kehittämistä.

Tehtävät ovat myös usein projektiluonteisia ja työt painottuvat tiettyihin ajanjaksoihin. Työn organisoinnissa kiinnitetään huomiota joustaviin työaikatarkaisuihin ja työskentelymuotoihin, esim. etätyöskentelyyn silloin kun työtehtävät eivät edellytä henkilökohtaista läsnäoloa. Etätyö on mahdollista TSV:n koko henkilökunnalle työtehtävien niin sallissa. Vuonna 2017 oli voimassa viisi toistaiseksi osittaista etätyösopimusta ja tehtiin kaksi yli neljä viikkoa kestänyttä määräaikaista etätyösopimusta. Etätyöstä saadut kokemukset ovat olleet myönteisiä sekä työn laadun että työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen kannalta. Myös työaikapankin käyttö on mahdollista kaikille työntekijöille. Työaikapankki otettiin käyttöön uuden paikallissopimuksen astuessa voimaan 1.2.2017.

Diacor Työterveyspalvelut toteutti keväällä 2017 työhyvinvointikyselyn, jonka tulokset käsiteltiin ja sovittiin jatkotoimenpiteitä koko henkilöstön kanssa. Aikaisempiin kyselyihin verrattuna tulokset olivat edelleenkin erittäin hyvät, ja kokonaisarvio 14,8 pistettä (max 20 p) oli 0,5 pistettä parempi kuin vuonna 2015. Edelliseen kyselyyn verrattuna tulokset olivat parantuneet työstressin, työn ilon ja työnhallinnan osalta, tehtävien ja tavoitteiden tuntemisen sekä tiimien toimivuuden ja kehittämiskäytännön osalta. Kehittämiskohteiksi todettiin tiimien välinen yhteistyö ja työyhteisönä toimiminen sekä kuormitustekijät työssä, vaikka niissäkin oli tapahtunut positiivista kehitystä. Syksyn aikana tuloksia käsiteltiin työsuojelutoimikunnassa, ja joulukuussa järjestettiin ensimmäinen työyhteisötaitojen työpaja yhteistyössä Romana Management Oy:n kanssa. Työpajatyöskentelyä jatketaan vuonna 2018.

Työhyvinvointia ja hyvää työilmapiiriä tukevat ohjeet ja pelisäännöt, luonnos 55+ ikäohjelmaksi, päihdeohjelma ja varhaisen puuttumisen malli päivitettiin keväällä 2017 ja yhdistettiin yhdeksi

työhyvinvoinnin ohjelmaksi ”Työhyvinvointi ja työsuojelu Tieteellisten seurain valtuuskunnassa – periaatteet, toimintamallit ja ohjeet hyvinvoivalle työyhteisölle”. Samalla toiminnanjohtaja poisti vuonna 2012 annetun työjärjestyksen tarpeettomana.

TSV:llä, JUFO:lla ja neuvottelukunnilla oli vuonna 2017 yhteensä 37,3 henkilötyövuotta (v. 2016 33,2 htv). Resurssilisäykset kohdistuivat tutkimuseetiikan ja avoimen tieteen ja tutkimuksen edistämiseen. Tutkimuseettinen neuvottelukunta sai lisävoimia uuden asiantuntijatehtävän myötä, ja TSV:ssä työskenteli kolme henkilöä ATT-hankkeen kehittämisprojekteissa. Henkilötyövuodet jakautuvat seuraavasti:

Tieteellisten seurain valtuuskunta 27,5 htv
Julkaisufoorumi 1,9 htv
Tiedeakatemiain neuvottelukunta 2,7 htv
Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta 2,2 htv
Tutkimuseettinen neuvottelukunta 3 htv

Henkilöstön aamukahveja pidettiin vuoden aikana neljä kertaa. Aamukahveilla käsiteltiin hallituksen tekemät päätökset ja niistä seuraavat toimenpiteet, aikataulut ja vastuutahot. Kahveilla esiteltiin myös valmistelussa tai työn alla olevia kehittämisprojekteja, jotta jokaisen työ ja sen vaikutukset muiden töihin samoin kuin muiden töiden vaikutukset omaan työhön tulevat näkyviksi. Vuoden aikana käsiteltiin myös strategiaprozessia, sen tuloksia ja toimenpiteitä. Ensimmäinen työyhteisötaimien työpaja järjestettiin 5.12. aamukahvien jatkoksi.

Henkilöstön virkistyspäiviä järjestettiin kaksi: 15.6. Tallinnassa tutustuttiin muun muassa Taidemuseo Kumuun, ja 22.11. koettiin baletti Kalevalanmaa. Lisäksi nautittiin yhteinen joululounas 11.12. Kaisaniemen Café Violassa.

Tieteellisten seurain valtuuskunta toteutti historiansa ensimmäisen liikkeenluovutuksen vuonna 2017. Tiedeakatemioiden allekirjoittivat toukokuussa 2017 yhteistyötään koskevan aiesopimuksen ja lokakuussa 2017 varsinaisen sopimuksen, jolla ne sopivat Suomen Tiedeakatemioiden -yhteistyöneuvoston perustamisesta. Tiedeakatemiain neuvottelukunnan tehtävät siirtyvät neuvoston hoidettavaksi vuoden 2018 alusta lähtien. TSV ja Suomalainen Tiedeakatemia tekivät joulukuussa 2017 neuvottelukunnan tehtäviä hoitanutta henkilöstöä koskevan luovutussopimuksen, jolla neuvottelukunnan sihteeristö siirtyi osaksi Suomalaisen Tiedeakatemioiden henkilöstöä tiedeakatemioiden yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Henkilöstö virkistyi kesäisessä Tallinnassa tutustumalla muun muassa Kumun näyttelyihin.

VALTUUSKUNNAN TALOUS

Tieteellisten seurain valtuuskunta on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhteisö, jonka rahoitus perustuu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön veikkauvoittovaroista myöntämiin valtionavustuksiin. Valtuuskunta on pystynyt säilyttämään edellisten vuosien budjettitasonsa sekä yleisavustuksen että edelleen jaettavien erillisavustusten osalta. Toiminnan kehittämistä on kuitenkin voitu tehdä vain kohdentamalla olemassa olevia resursseja uudelleen.

Valtuuskunnan saama yleisavustus oli vuonna 2017 3 200 000 euroa, joka sisältää TSV:n omien yleiskulujen lisäksi neuvottelukuntien ja Julkaisufoorumin palkkakulut, vuokratulot ja Tieteessä tapahtuu -lehden julkaisukulut. Yleisavustuksella saa opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen mukaisesti kattaa toiminnan hyväksyttävistä kustannuksista enintään 90 %. Suurimmat menoerät budjetissa olivat henkilöstökulut (46 %), vuokra- ja kiinteistökulut (23 %), ja edelleen jaettavat toiminta-avustukset ja TANK:n maksamat kansainvälisten tiedejärjestöjen jäsenmaksut (10 %) ja julkaisuvaihdon ja muut postitukset kulut (6,6 %).

Yleisavustuksen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi valtuuskunnalle edelleen jaettavaksi erillisavustuksina yhteensä 1 993 000 euroa. Erillisavustuksia myönnetään tieteelliseen julkaisemiseen ja jäsenseurojen kansainväliseen toimintaan, kansainvälisten konferenssien ja kansallisten seminaarien sekä liikuntatieteellisten konferenssien järjestämiseen.

Valtuuskunta sai erityisavustuksena vuosille 2017-2018 valtionavustusten hakujärjestelmän ja dokumentinhallintajärjestelmän hankintaan yhteensä 107 000 euroa.

Valtuuskunnan tilintarkastajina toimivat KHT, JHT Tiina Lind ja KHT Anne Vuorio, varatilintarkastajina KHT, JHT Ari Lehto ja KHT Johanna Lindqvist-Ilkka, Ernst & Young Finland.

NEUVOTTELUKUNTIEN VUOSI 2017

Tiedeakatemiain neuvottelukunta

Vuosi 2017 oli Tiedeakatemiain neuvottelukunnan viimeinen toimintavuosi. Neuvottelukunnan toiminta loppui 31. joulukuuta 2017 ja sen toimintaa jatkaa Suomen Tiedeakatemit.

Tiedeakatemiain neuvottelukunta oli neljän Suomessa toimivan tiedeakatemian yhteinen edustaja merkittävässä monenkeskisissä kansainvälisissä tiedejärjestöissä. Neuvottelukunta palveli välittäjänä suomalaisen ja maailmanlaajuisen tiedeyhteisön välillä mandaattinsa mukaisissa asioissa. Suomen Tiedeakatemit jatkaa tätä työtä.

Neuvottelukunnan toimikausi oli kolme vuotta, ja siihen kuului kahdeksan jäsentä. Vuonna 2017 puheenjohtajana toimi professori Olavi Nevanlinna. Neuvottelukunnan sihteeristö on ollut sijoitettuna Tieteellisten seurain valtuuskunnan (TSV) yhteyteen. Neuvottelukunnan pääsihteerinä toimi Päivi Tikka, hänen sijaisenaan työvapaan aikana 9.8.2017 alkaen tehtävää hoiti Panu Nykänen. Tiedesihteerinä toimi Katri Rostedt ja hänen sijaisenaan Kalle Videnoja. Toimistosihteeriksi Kaisu Reiss on toiminut Tiedeakatemiain neuvottelukunnan, Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ja Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan yhteisessä palveluksessa.

Neuvottelukunnalla ja sen seuraajalla on suora jäsenyys tai välillinen edustus yhdessätoista kansainvälisessä tiedejärjestössä, joista keskeisimpiä ovat International Council for Science ICSU, All European Academies ALLEA ja European Academies Science Advisory Council EASAC. EASAC julkaisee eurooppalaisille päättäjille suunnattuja, tutkimustietoon pohjautuvia raportteja ja kannanottoja. EASACin Genome editing -raportti esiteltiin 7. huhtikuuta, European forests -raportti julkistettiin toukokuussa, ja Electricity storage -raportista järjestettiin neuvottelukunnan toimesta Helsingissä tiedekahvilatapahtuma syyskuussa.

Vuoden aikana käynnistyi eurooppalaisten tiedeakatemiajärjestöjen uusi tiedeneuvontahanke Science Advice for Policy by European Academies SAPEA, jossa neuvottelukunta on osallisena usean jäsenyytensä kautta. SAPEAn järjestäytymisen yhteydessä järjestettiin syyskuussa ja lokakuussa 2017 kaikkien eurooppalaisten tiedeakatemioiden sihteeristöjen kokoukset Madridissa ja Bukarestissa. Kaikkien suomalaisten tiedeakatemioiden pysyvät sihteerit osallistuivat kokouksiin.

Tiedeakatemiain neuvottelukunnan ja sen seuraajan keskeisiin tehtäviin lukeutuu tieteen kansalliskomiteoiden toiminnan koordinointi. Komiteoista useimmat kuuluvat ICSUn alaisiin tiedeunioneihin ja tieteellisiin ohjelmiin. Suomi on kansalliskomiteoiden kautta edustettuna 53:ssa kansainvälisessä

kattojärjestössä tai unionissa. Neuvottelukunta ja sen seuraaja myöntävät edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön kansalliskomiteoille osoittamaa toimintamäärärahaa, vuonna 2017 yhteensä 110 000 euroa. Neuvottelukunta ja sen seuraaja maksavat kansalliskomiteoiden puolesta kansainvälisten emojärjestöjen ja tutkimusohjelmien vuosittaiset jäsenmaksut.

Neuvottelukunnan ja Suomen Akatemian yhteinen akatemiahankkeiden nuorten tutkijoiden mentorointihanke käynnistettiin vuoden 2017 kuluessa. Mentorointiparit muodostetaan vuoden vaihteessa 2017–18.

Lindau Nobel Laureate -hankkeen kansainvälinen edustus siirtyi vuonna 2017 Tiedeakatemiain neuvottelukunnalle. Neuvottelukunta teki lokakuussa ohjeenmukaisen esityksen mahdollisista vuoden 2018 kokouksen osallistujista Lindau Nobel -organisaatiolle.

Neuvottelukunta sai keväällä 2017 Avoin tiede ja tutkimus -hankkeelta toimeksiannon laatia selvitys ja suositus dataan viittaamisen käytännöistä. Kansalliskomitean sihteeri Heidi Laine palkattiin hankkeeseen osa-aikaiseksi projektikoordinaattoriksi. Tehtävä päättyi marraskuussa 2017.

Neuvottelukunta osallistui 15. marraskuuta 2017 järjestettyyn Etiikan päivän ohjelmaan. Tiedotus- ja keskustelutilaisuus uudistetusta European Code of Conductista järjestettiin 4. toukokuuta 2017 Tieteiden talolla.

Neuvottelukunta järjesti yhdessä Saksan kansallisen tiedeakatemia Leopoldinan kanssa Human Rights and the Arctic -symposium 28.–29. syyskuuta 2017 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran talolla ja Säätytalolla. Neuvottelukunnan alainen ihmisoikeustoimikunta on pitänyt silmällä tutkijoiden ihmisoikeustilannetta maailmalla ja lähettänyt viisi vetoamusta tutkijoiden puolesta. Suomi isännöi myös kansainvälistä tiedeakatemioiden ihmisoikeusvastaavien kokousta syyskuussa.

Jo perinteeksi muodostunut Nobel-keskustelu järjestettiin 10. lokakuuta 2017 Sanoma-talon auditoriossa.

Tiedeakatemiain neuvottelukunnan yksityiskohtainen toimintakertomus koskien vuotta 2017 julkaistaan neuvottelukunnan verkkosivuilla osoitteessa <http://www.academies.fi>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) on opetus- ja kulttuuriministeriön asettama asiantuntijaelin, joka käsittelee tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä. Nykyisen neuvottelukunnan toimikausi on 1.2.2016–31.1.2019. Puheenjohtaja on kansleri emerita Krista Varantola Tampereen yliopistosta ja varapuheenjohtaja yliopistonlehtori Pekka Louhiala Helsingin yliopistosta. Neuvottelukunnassa on kymmenen jäsentä.

TENKin sihteeristö työskentelee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Pääsihteerinä toimii Sanna Kaisa Spoof. OKM vahvisti TENKin sihteeristöä keväällä 2017 yhdellä uudella työntekijällä, kun Iina Kohonen aloitti asiantuntijan tehtävässä. Lisäksi neuvottelukunnassa työskenteli osa-aikaisena suunnittelijana Terhi Tarkiainen ja osa-aikaisena toimistosihteerinä Kaisu Reiss. Neuvottelukunnan talous- ja henkilöstöhallinto hoidetaan valtuuskunnan toimistossa.

Vahvistaakseen tutkimusvilpin ennaltaehkäisyä TENK käynnisti vuoden 2017 alussa uuden tutkimuseetiikan tukihenkilöjärjestelmän. Tutkimuseetiikan tukihenkilön tehtävä on tarjota oman organisaationsa henkilökunnalle luottamuksellista neuvontaa tilanteissa, joissa epäillään tiedevilppiä, ja lisätä tietoisuutta tutkimuseetikasta ja HTK-prosessista. Vuoden loppuun mennessä yli 60 tutkimusorganisaatiota Suomessa oli nimennyt yhteensä yli 120 tutkimuseetiikan tukihenkilöä, joille TENK tarjosi HTK-asiantuntijakoulutusta. FM Simo Kyllönen vastasi koulutuksen suunnittelusta keväällä 2017.

TENK jatkoi tutkijalähtöisen verkkosivuston kehittämistä osana TENKin ja TJNK:n yhteistä, OKM:n rahoittamaa Tiedon jakaminen luo vaikuttavuutta -hanketta (2016–2017). Hankkeen projektipäällikkönä toimi Iina Kohonen (30.4.2017 asti) ja verkkotoimittajana Maija Lähteenmäki (26.9.2017 alkaen). Tutkimuseetiikkaa ja vastuullista tiedeviestintää Suomessa kokoava vastuullinentiede.fi-sivusto avataan maaliskuussa 2018. Hankkeen lopputuotteena valmistui myös Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suositus Tieteellisten julkaisujen tekijyydestä sopiminen, joka luovutetaan opetusministerille tammikuussa 2018.

TENK antoi lausuntoja hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyihin liittyneistä tutkinnoista sekä seurasi tutkimusvilpiepäilytapausten käsittelyä korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa. TENK myös koordinoi ihmistieteiden alan tutkimuksen eettisen ennakkoarvioinnin toimintaa.

Vuonna 2017 TENK järjesti kaksi tutkimuseetiikan alan seminaaria. Vuosittaiseksi tapahtumaksi muodostunut ”Eetiikan päivä” -seminaari järjestettiin 15.3.2017 Helsingissä. Aiheena olivat yritys yhteistyössä tehtävän tutkimuksen eettiset kysymykset. Lisäksi TENK ja Tiedeakatemiain neuvottelukunta järjestivät yhdessä ”Eurooppalainen tutkimuseettinen ohje uudistui: Merkitys tiedeyhteisölle” -seminaarin 4.5.2017 Helsingissä. Seminaarissa käsiteltiin eurooppalaisten tiedeakatemioiden yhteistyöjärjestö ALLEAN (ALL European Academies) julkaisemaa uudistettua versiota tutkimuseettisestä toimintaohjeesta The European Code of Conduct for Research Integrity.

Neuvottelukunnan työssä korostuivat erilaiset kansalliset ja kansainväliset asiantuntijatehtävät ja verkostoituminen tutkimuseettisen toimintakulttuurin parantamiseksi. Pääsihteeri toimii eurooppalaisten tutkimuseettisten toimistojen verkoston ENRIOn jäsenenä. TENKin sihteeri ja puheenjohtaja osallistuivat tutkimuseettisen maailmankonferenssiin Amsterdamissa 28.–31.5.2017.

TENKin kotisivut ovat osoitteessa www.tenk.fi. Siellä julkaistaan tutkimuseettisen neuvottelukunnan vuoden 2017 toimintakertomus tarkempine tietoineen.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta (TJNK) on opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelin, joka seuraa tieteen, taiteen ja tekniikan eri alojen saavutuksia Suomessa ja ulkomailla sekä muun kansallisen ja kansainvälisen tiedon kehitystä. Neuvottelukunta on tiedonjulkistamisen kenttää koordinoiva ja tiedonjulkistamista edistävä tiedehallinnon toimija. Neuvottelukunnan vaikutus tiedepoliittisena asiantuntijaelimenä ulottuu ministeriön ja tieteen organisaatioiden tavoitteisiin ja toimintaan.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta edistää tieteen ja yhteiskunnan vuorovaikutusta ja tutkimuksen yhteiskuntavastuuta. Tiedeviestinnän tukeminen lisää tutkimuksen avoimuutta, tietokulttuurin saavutettavuutta ja kansalaisten luottamusta ja osallisuutta tieteeseen ja tutkimukseen.

Toimikaudella 1.6.2015–31.5.2018 neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii akateemikko Risto Nieminen ja varapuheenjohtajana tuottaja Katja Bargum Yleisradiosta. Neuvottelukunnan muut jäsenet edustavat laajasti suomalaista tieteen, taiteen ja tiedonvälityksen kenttää. Neuvottelukunnan toimisto sijaitsee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Vuonna 2017 vt. pääsihteerinä toimi Simo Kyllönen (31.1.2017 asti) ja pääsihteerinä Reetta Kettunen (1.2.2017 alkaen). Kettunen työskenteli neuvottelukunnan erityisasiantuntijana 31.1.2017 asti. Toimistossa työskentelivät lisäksi suunnittelija Terhi Tarkiainen, jonka toimi on jaettu Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) kanssa, ja toimistos sihteeri Kaisu Reiss, jonka toimi oli jaettu TENKin ja Tiedeakatemiain neuvottelukunnan kanssa. TJNK:n ja TENKin yhteisen Tiedon jakaminen luo vaikuttavuutta -hankkeen projektipäällikkönä toimi Iina Kohonen 30.4.2017 saakka ja hankkeen verkkotoimittajana Maija Lähteenmäki 26.9.2017 alkaen.

Neuvottelukunta tekee esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon saajista. Palkintoja myönnettiin vuonna 2017 kahdeksan kappaletta. Elämäntyöpalkinto myönnettiin lastenpsykiatri, asiantuntijalääkäri, Raisa Cacciatorelle merkittävästä tiedonjulkistamistyöstä terveen lapsuuden, nuoruuden ja vanhemmuuden edistäjänä sekä taidekasvattaja Marjatta Levanolle merkittävästä tiedonjulkistamistyöstä museopedagogiikan uranuurtajana ja taiteen popula-

risoijana. Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot myönnetään tieteellisen, taiteellisen ja teknologisen tiedonvälityksen alalla tehdystä merkittävästä tiedonjulkistamistyöstä, joka on lisännyt kansalaisten tietämystä ja antanut virikkeitä yhteiskunnalliselle keskustelulle. Palkinnot ovat suuruudeltaan 20 000 euroa ja 15 000 euroa. Opetusministeri jakoi palkinnot Valtioneuvoston juhlahuoneisto Smolnassa 15.9.2017.

TJNK myöntää tiedonjulkistamisen apurahoja tiedon julkistamista eri medioissa edistäviin hankkeisiin. Apurahan hakijoita oli vuonna 2017 yhteensä 454, joista apuraha myönnettiin 50 hakijalle. Jaettujen apurahojen yhteismäärä oli 290 000 euroa. Neuvottelukunta pyrki tukemaan entistä pitkäkestoisempaa työskentelyä myöntämällä apurahoja aiempien 2, 4 ja 6 kuukauden lisäksi myös 8 kuukauden työskentelyyn.

TJNK järjesti vuoden 2017 aikana useita tapahtumia. Tieteen päivien yhteydessä TJNK järjesti toimittajille aamukahvitilaisuuden yhdessä Suomen Akatemian kanssa 11.–13.1.2017. TJNK osallistui Etiikan päivän järjestämiseen 15.3.2017 yhdessä kansallisten eettisten neuvottelukuntien kanssa ja Postfaktuaalisia totuuksia ja vaihtoehtoisia faktoja -seminaariin yhteistyössä mm. Suomen Unesco-toimikunnan kanssa 3.5.2017. TJNK oli mukana myös Liikutu tiedosta -tapahtumassa 22.5.2017 sekä Human Rights and the Arctic -symposiumissa 29.9.2017. Turun kirja- ja tiedemesuilla TJNK järjesti Huikee idis! -lavaohjelmaa 6.–8.10.2017 yhdessä Suomen Akatemian ja Suomen tiedetoimittajain liiton kanssa sekä osallistui Helsingin kirjamesuilla Tiedetori-lavaohjelman järjestämiseen 26.–28.10.2017. Tiedeviestinnän 4. kansallinen konferenssi järjestettiin yhdessä Suomen tiedetoimittajain liiton kanssa 29.11.2017 otsikolla Huoli herkistää, pelko myy – kamppailu julkisuuden terveystilasta. Vuoden aikana TJNK, Tutkijoiden ja kansanedustajien seura – Tutkas sekä eduskunnan tulevaisuusvaliokunta järjestivät tutkijatapaamisia kymmenessä Tutkaksen aamukuuleminen -yleisötilaisuudessa.

TJNK jatkoi yhteistyötään kirjailijoiden kansainvälinen sananvapausjärjestö Suomen PENin kanssa. Suomen PENin vuosikokous päätti laajentaa jäsenkuntaansa ja kutsua tietokirjailijat, -kirjoittajat ja tutkijat jäsenikseen. TJNK ja PEN järjestivät ilmaisunvapaudesta lavakeskustelun Helsingin kirjamesuilla 28.10.2017. TJNK uusi verkkokyselyn tutkijoiden kokemasta häiritsevistä palautteista.

Osana TJNK:n ja TENKin yhteistä, OKM:n rahoittamaa Tiedon jakaminen luo vaikuttavuutta -hanketta laadittiin uudet tiedeviestinnän suositukset Viesti rohkeasti, vaikuta vastuullisesti. Suositukset luovutetaan opetusministerille tammikuussa 2018. Tutkimusetiikkaa ja vastuullista tiedeviestintää Suomessa kokoava vastuullintiede.fi-sivusto avataan maaliskuussa 2018.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan toiminnan esittely ja yksityiskohtainen toimintakertomus ovat verkkosivuilla www.tjnk.fi.

JULKAISUFOORUMIN VUOSI 2017

Julkaisufoorumi koordinoi ja kehittää tieteellisen julkaisutoiminnan laadunarviointia tukevaa järjestelmää, joka perustuu kaikki tieteenalat kattavaan tieteellisten julkaisusarjojen, konferenssien ja kirjakustantajien tasoluokitukseen. Luokitusta on käytetty vuodesta 2015 lähtien tieteellisten julkaisujen laadun indikaattorina opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa yliopistojen rahoitusmallissa (29.4.2016/331).

Valtuuskunnan hallituksen nimittämä ohjausryhmä vastaa paneelien asettamisesta ja arviointityön valvonnasta. Ohjausryhmä kokoontui vuoden 2017 aikana neljä kertaa ja teki linjauksia mm. julkaisukanavien käsittelyperiaatteisiin ja arviointikriteereihin sekä Julkaisufoorumin toiminnan arviointiin liittyen. Valtuuskunnassa työskenteli kaksi Julkaisufoorumin työntekijää, suunnittelijat Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth.

Julkaisukanavien arvioinnista vastaavat 23 tieteenalakohtaista asiantuntijapaneelia, joihin kuuluu yli 200 asiantuntijajäsentä suomalaisista yliopistoista ja tutkimuslaitoksista. Vuoden aikana paneelit käsittelivät täydennysarvioinnissa yli 1300 aiemmin luokittamatonta julkaisukanavaa sekä nostoehtoja tasoluokasta 0 tasoluokkaan 1.

Ohjausryhmä nimitti lokakuussa uudet paneelit kaudelle 2018–2021. Yliopistoilla, valtion tutkimuslaitoksilla, tieteellisillä seuroilla ja tiedeakatemoilla oli mahdollisuus tehdä ehdotuksia paneelien jäseniksi, minkä lisäksi tutkijat saivat itse ilmoittautua ehdolle. Ehdokkaita oli 459 henkilöä, joista paneelien jäseniksi valittiin 235. Panelisteista 37 prosenttia on naisia ja 63 prosenttia miehiä. Nuoria tutkijoita eli vuonna 2010 tai myöhemmin valmistuneita joukossa on 13 prosenttia. Valtaosa asiantuntijoista vaihtuu, sillä uusia henkilöitä on 76 % uusien paneelien jäsenistä. Panelistit edustavat kaikkia Suomen yliopistoja ja muutamia valtion tutkimuslaitoksia.

Julkaisufoorumi määräytti yhteistyössä CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n kanssa kanavat ja tasoluokat yliopistojen raportoimille tieteellisille vertaisarvioituille artikkeleille ja kirjoille. Näiden lisäksi käsiteltiin OKM:n julkaisutiedonkeruun piiriin kuuluvien valtion tutkimuslaitosten ja sairaanhoitopiirien julkaisut. Julkaisujen tiedot ovat saatavilla opetushallinnon Vipunen-tilastopalvelussa ja Kansalliskirjaston Juuli-julkaisutietoportaalissa. Myös Julkaisufoorumin tietoteknisten palveluiden kehittämistä jatkettiin yhteistyössä CSC:n kanssa.

JUFO-portaali, johon korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten henkilökunta voi kirjautua HAKA-tunnuksilla, otettiin keväällä testikäyttöön. Tutkijan käyttöliittymässä tiedeyhteisön jäsenet voivat hakea julkaisukanavien tietoja sekä tehdä lisäys- ja muutosehdotuksia luokitukseen. Tavoitteena on lisä-

tä tiedeyhteisön mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa luokituksen kehittämiseen. Vuonna 2018 JUFO-portaali korvaa Julkaisufoorumin verkkosivuilla olevat haku- ja ehdotustoiminnot. Julkaisufoorumin verkkosivuilla vierailee arkipäivisin noin 400–900 käyttäjää, ja yhdelle kuukaudelle kertyy käyttökertoja keskimäärin 17 000.

Pohjoismaisten yhteistyökumppaneiden kanssa jatkettiin hanketta yhteisen julkaisukanavaluettelon ("Nordic list") rakentamiseksi. Hankkeen tarkoituksena on koota Norjan, Tanskan ja Suomen julkaisukanavaluettelot yhdeksi tietoresurssiksi. Yhteistyössä ovat mukana kaikki Pohjoismaat. Järjestelmä, jonka kehityksestä vastaa NSD - Norwegian Centre for Research Data, on tarkoitus ottaa käyttöön keväällä 2018. Keväällä 2017 solmittiin Nordic list:n ja avointen tiedelehtien kansainvälisen DOAJ-rekisterin (Directory of Open Access Journals) välinen yhteistyösopimus, jonka on tarkoitus edesauttaa luotettavien avointen julkaisukanavien tunnistamista.

Julkaisufoorumi on toiminut aktiivisesti eurooppalaisessa yhteiskunta- ja humanististieteellisten alojen arviointia kehittävässä ENRESSH-verkostossa (European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities). Hankkeessa on mukana tutkimuksen arvioinnin asiantuntijoita, tutkimushallinnon edustajia sekä ihmistieteiden tutkijoita 36 maasta. Verkoston puitteissa on käynnistetty pilotti, jossa suomalaisen VIRTJA-julkaisutietopalvelun avulla integroidaan yliopistojen julkaisutietoja neljästä maasta (Belgia, Espanja, Norja ja Suomi). Lisäksi Julkaisufoorumi on osallistunut eurooppalaisten julkaisutietokantojen kartoitukseen sekä ihmistieteiden julkaisutoiminnan kansainväliseen vertailuun. Julkaisufoorumi myös järjesti Helsingissä ENRESSH-verkoston kokouksen.

Julkaisufoorumin henkilöstö osallistui Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy -tapahtuman järjestämiseen. Kyseessä on vuodesta 1996 alkaen 22. tapahtuma, jonka järjestelyistä tänä vuonna vastasivat Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV), Helsingin yliopiston kirjasto (HULib) ja Tiedon, tieteen, teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskus (TaSTI). Kolmen päivän aikana kuultiin 37 luentoesitystä ja 16 posteriesitystä. Tapahtumaan osallistui 141 bibliometriikan ja tiedepolitiikan tutkimuksesta ja ajankohtaisista kysymyksistä kiinnostunutta asiantuntijaa 16 maasta.

Julkaisufoorumin henkilöstö osallistui vuoden aikana ministeriön sekä muiden yhteistyötahojen työryhmiin, jotka käsittelivät julkaisutiedonkeruun kehittämistä ja julkaisutoiminnan arviointia. Julkaisufoorumin toimintaa sekä TSV:n vertaisarviointitunnusta esiteltiin tilaisuuksissa ja kirjoituksissa.

Valtuuskunnan toimielimet

TSV:n hallitus 2017 (varajäsen suluissa):

Valittuina vuosiksi 2015–2017

Dosentti Hannu Karttunen (KL Juhani Tähtinen), Tähtitieteellinen yhdistys URSA ja Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura

Dosentti Tuomas Martikainen (FT Kaisa Vehkalahti), Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen seura ja Nuorisotutkimusseura

Professori Ari Sihvola (professori Arne Halme), Teknillisten Tieteiden Akatemia

Professori Kirsi Tirri (professori emeritus Erkki Hollo), Suomalainen Tiedeakatemia

Professori Terhi-Anna Wilska (PhD Emilia Palonen), Westermarck-seura ja Valtiotieteellinen yhdistys

Valittuina vuosiksi 2016–2018

Professori (emeritus) Leif C. Andersson (professori Mats Gyllenberg), Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura

Professori Kimmo Katajala (professori Petri Karonen), Suomen Historiallinen Seura

Dosentti Anna-Kaisa Kuusisto (dosentti Kirsi Pauliina Kallio), Alue- ja ympäristötutkimuksen Seura

Professori Pia Letto-Vanamo (professori Niklas Bruun), Suomalainen Lakimiesyhdistys ja Juridiska Föreningen i Finland

Professori Jouko Rikkinen (professori Jari Valkonen), Suomen Biologian Seura Vanamo

Valittuina vuosiksi 2017–2019

Professori Ulla-Maija Forsberg (professori Jyrki Kalliokoski), Kotikielen Seura ja Suomalais-Ugrilainen Seura

FT Cecilia af Forselles (dosentti Heikki S. Vuorinen), Suomen Oppihistoriallinen Seura ja Suomen

Lääketieteen Historian Seura

Professori Keijo Hämäläinen (professori Arto Haapala), Suomalainen Tiedeakatemia

Professori Hannu Riikonen (professori Jukka Meurman), Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura

Dosentti Jarmo Saarti (YTT Susanna Nykyri), Suomen tieteellinen kirjastoseura, Informaatiotutkimuksen Yhdistys

Työvaliokunta 2017

Professori Keijo Hämäläinen, puheenjohtaja

FT Cecilia af Forselles, varapuheenjohtaja

Professori Leif C. Andersson

Dosentti Anna-Kaisa Kuusisto

Dosentti Tuomas Martikainen

Avustusjaosto 2016–2018

Professori Ari Sihvola, puheenjohtaja, luonnontieteet ja tekniset tieteet

Professori Mervi Helkkula, kielitieteet

Professori Jaakko Hyvönen, biotieteet

Professori Liisa Häikiö, yhteiskuntatieteet

Professori Pirjo Markkola, historia ja muut perinnetieteet

Tieteessä tapahtuu -lehden toimitusneuvosto

Dosentti Leena Suurpää, puheenjohtaja

Professori (emeritus) Leif C. Andersson

FT Katja Bargum

Päätoimittaja Ilari Hetemäki, siht.

Professori Peter Johansson

Dosentti Tuija Laine

Yliopistonlehtori Nelli Piattoeva

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen

Tieteen päivien ohjausryhmä

Ari Sihvola (Suomen Kulttuurirahasto), puheenjohtaja

Pekka Aula (Suomalainen Tiedeakatemia)

Carl Gahmberg (Suomen Tiedeseura)

Ilona Herlin (Koneen Säätiö)

Åsa Lindberg (Svenska Tekniska Vetenskapsakademierna i Finland)

Markku Löytönen (Tieteen tiedotus ry)

Panu Nykänen (Teknillisten Tieteiden Akatemia)

Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Tieteen päivien 2019 ohjelmatoimikunta

Tuija Pulkkinen (Suomen Kulttuurirahasto), puheenjohtaja

Johanna Arola (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Hannu Koskinen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Anna-Kaisa Kuusisto (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Maria Lähteenmäki (Suomalainen Tiedeakatemia)

Panu Nykänen (Teknillisten tieteiden akatemia)

Pekka Orponen (Suomen Kulttuurirahasto)

Anne Birgitta Pessi (Suomen Kulttuurirahasto)

Jan Sundberg (Suomen Tiedeseura)

Esa Väliverronen (Tieteen tiedotus ry)

TOIMINNAN TULOKSIA JA TUNNUSLUKUJA

Julkaisut ja artikkelit

Kirjoittaja	Nimi	Julkaisu / julkaisija
Johanna Lilja	Tutkimusdata puhutti kotimaisia tiedekustantajia	Portti verkkolehti 10.02.2017
Johanna Lilja ja Irene Ylönen	Kotimaisten tiedelehtien avoimuuslinjaukset keskitetysti SHERPA/RoMEO-palveluun	Portti verkkolehti 14.02.2017
Johanna Lilja	Tieteelliset lehdet ja tutkimusdata	Informaatiotutkimus 36(2017):2
Johanna Lilja, Antti-Jussi Nygård, Riitta Koikalainen	Kotilava – kotimaisen tieteen estradi on avoin	Versus 8(2017):5
Irene Ylönen, Johanna Lilja, Mika Holopainen	Kotimaiset tieteelliset lehdet, rinnakkaistallennus sekä huomioita SHERPA/RoMEOsta	Informaatiotutkimus 36(2017):2
Anna-Sofia Ruth, Antti-Jussi Nygård, Johanna Lilja, Lena Lönngren	Kotimaiset tiedejulkaisut avoimiksi	Signum 49 (2017): 3
Lea Ryyänen-Karjalainen	Yliopisto uudistuu ja uudistaa	Savon Sanomat 2.10.2017 110-vuotisjuhlanumero, kolumni
Janne Pölönen ja Otto Auranen	Julkaisupaine suomalaisessa tiedeyhteisössä	Informaatiotutkimus 36(2017):2
Ilari Hetemäki	Tieteen päivät 40 vuotta	Tieteessä tapahtuu 1/2017, pääkirjoitus
Ilari Hetemäki	Kenelle vapaus kuuluu?	Esipuhe kirjassa ”Kaikki vapaudesta” (Gaudeamus 2017)
Ilari Hetemäki	Ajatelmiä tieteestä	Alkusanat kirjaan ”Tiedeaforismikirja” (Into 2017)

Esitelmät, puheenjohtajuudet ja paneeliosallistumiset konferensseissa, seminaareissa, tilaisuuksissa

Esittäjä	Nimi	Konferenssi tms.	Ajankohta ja paikka
Georg Strien	Valtion konferenssiavustukset	Valtion konferenssiavustukset ja Convention Bureauiden palvelut konferenssijärjestäjille	17.1. Kuopio Musiikkikeskus
Johanna Lilja	Mitä Journal.fi tarjoaa kirjoittajille ja lukijoille?	Journal.fi -palvelun avajaiset	24.1.2017 Tieteiden talo
Johanna Lilja	Kotimaiset lehdet ja rinnakkaistallentaminen	Rinnakkaistallentaminen Suomessa -iltapäiväseminaari	25.1.2017 Kansalliskirjasto
Lea Ryyänen-Karjalainen	TSVn tervehdyspuhe	Suomen Sukututkimusseuran 100-vuotisjuhla	31.1.2017 Säätytalo
Johanna Lilja	Avauspuhe	Tieteelliset lehdet ja tutkimusdata	1.2.2017 Tieteiden talo
Johanna Lilja	Tervetuloa harrastamaan tiedettä	Tiede goes east	8.3.2017 Iiris-Keskus
Georg Strien	Valtion konferenssiavustukset	Turun yliopiston kongressitemppaus	15.3.2017 Turun yliopisto
Johanna Lilja	Tervetuloa ja yhtä sun toista ajankohtaista	Ajankohtaista julkaisemisessa	23.3.2017 Tieteiden talo
Johanna Lilja ja Jan Pere	Tiedekirjan asiakastytyväisyyskysely ja tulevaisuuden suuntia	Ajankohtaista julkaisemisessa	23.3.2017 Tieteiden talo
Harri Heikkilä	Tiedekirjat sähköiseen aikaan -hankkeen tulosten esittely	Ajankohtaista julkaisemisessa	23.3.2017 Tieteiden talo
Harri Heikkilä	Sähkökirjojen tuotanto: Epub aloittelijoille -työpaja	Ajankohtaista julkaisemisessa	23.3.2017 Tieteiden talo
Janne Pölönen	Julkaisufoorumi ja sen vaihtoehdot suomenkielisen julkaisutoiminnan näkökulmasta	Ajankohtaista julkaisemisessa	23.3.2017 Tieteiden talo

Antti-Jussi Nygård and Johanna Lilja	Kotilava and FP 7 post grant pilot in the Federation of Finnish Learned Societies: Results and lessons learned	On the Road towards a Sustainable Open Access Market. FP 7 Post Grant Open Access Pilot Closing Workshop	20.4.2017 Royal Library, the Hague
Johanna Lilja	Elämää ATT:n jälkeen	OA-verkoston kokous	5.5.2017 Turun yliopiston kirjasto
Janne Pölönen	Eri tieteenalojen näkemyksiä yhteisjulkaisujen tekijyyksikysymyksiin: kysely tieteellisille seuroille tammikuussa 2017	Kuka on tekijä? Tekijyyteen liittyviä kysymyksiä tieteessä – seminaari ja työpaja	9.5.2017 Tieteiden talo
Antti-Jussi Nygård, Johanna Lilja, Riitta Koikkalainen	Journal.fi – kotimaisia tiedelehtiä avoimena verkossa -posterit	Tietoresurssit ja avoimet aineistot	18.5.2017 Tieteiden talo
Hannele Pakarinen ja Lena Lönngren	LUMI-hakupalvelu kokooa ulkomaisia verkkojulkaisuja	Tietoresurssit ja avoimet aineistot -seminaari	18.5.2017 Tieteiden talo
Johanna Lilja	Kotilava-hanke – eli miten suomalaisista tiedelehdistä tehdään avoimia?	ATT-strategiaryhmä	30.5.2017, okm
Hanna-Mari Puuska, Janne Pölönen, Tim Engels ja Gunnar Sivertsen	Towards the integration of European research information	euroCRIS Membership Meeting	29-31.5.2017 Dublin Institute of Technology
Johanna Lilja	Kotilava project - or how to make the journals of Finnish learned societies open	Open Science - Altmetrics and Rewards -seminaari	31.5. Tieteiden talo
Janne Pölönen	The role of Finnish scholarly journals in the funding of universities	Kotilava: Scholarly journals, politics, and freedom of speech	2.6.2017 Tieteiden talo
Lea Ryyänen-Karjalainen	Seminaarin avauspuhe	Kansainvälinen ortodoksisen kirkkomusiikin seminaari, International Society for Orthodox Church Music	6.6.2017 Itä-Suomen yliopisto
Antti-Jussi Nygård, Johanna Lilja, Riitta Koikkalainen	Journal.fi – kotimaisia tiedelehtiä avoimena verkossa -posterit	Kirjastopäivät	7.6.-8.6.2017 Jyväskylän Paviljonki
Johanna Lilja	Journal.fi – portaali tutkittuun tietoon	Kirjastopäivät – hankekimara	8.6.2017 Jyväskylän Paviljonki
Janne Pölönen, Tim Engels, Raf Guns, Gunnar Sivertsen ja Frederik Verleysen	SSH journal publishing in Flanders and Finland	RESSH – Research Evaluation in the Social Sciences and Humanities	6.-7.7.2017 University of Antwerp
Hanna-Mari Puuska, Janne Pölönen, Tim Engels ja Gunnar Sivertsen	Towards integration of European research information	RESSH – Research Evaluation in the Social Sciences and Humanities	6.-7.7.2017 University of Antwerp
Johanna Lilja	Viisi vuotta hyvää yhteistyötä	Julkaisuavustusinfo	25.8.2017 Tieteiden talo
Johanna Lilja	Quo vadis -julkaisutoiminnan valtionapu	Julkaisuavustusinfo	25.8.2017 Tieteiden talo
Kirsi Siitonen ja Johanna Lilja	Hakemuslomakkeen täyttö uusille hakijoille	Julkaisuavustusinfo	25.8.2017 Tieteiden talo
Anna-Sofia Ruth	Open access publishing and the question of quality	Open access publishing: Principles, practices and administrative support	25.8.2017 Metsätalo, Helsingin yliopisto
Janne Pölönen, Tim Engels, Raf Guns ja Frederik Verleysen	Is my publication peer reviewed? A comparison of top-down and bottom-up identification of peer review in the framework of the Finnish and Flemish performance-based research funding systems	STI - Science, Technology and Innovation indicators Conference	6.-8.9.2017 École supérieure d'ingénieurs en électrotechnique et électronique, Paris
Linda Sile, Janne Pölönen, Gunnar Sivertsen, Raf Guns ja Tim Engels	European databases and repositories for Social Sciences and Humanities research output exploring comprehensiveness	STI - Science, Technology and Innovation indicators Conference	6.-8.9.2017 École supérieure d'ingénieurs en électrotechnique et électronique, Paris
Georg Strien	Valtion konferenssiavustukset	Konferenssiavustusinfo	19.9.2017 Helsingin yliopisto
Georg Strien	State subsidies for conferences	Konferenssiavustusinfo	19.9.2017 Helsingin yliopisto

Georg Strien	Valtion konferenssiavustukset	Kv. konferenssien rahoitus- ja budjetti-info	11.10.2017 Jyväskylä Hotel Aleksandra
Anna-Sofia Ruth	Julkaisufoorumi tiedonkeruun apuna	Kirjastoverkkopäivät	24.10.2017 Metsätalo, Helsingin yliopisto
Anna-Sofia Ruth	The Peer-review Label as a tool for quality assurance (poster)	22 nd Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy	9.11.2017 Tieteiden talo, Helsinki
Janne Pölönen ja Gunnar Sivertsen	Experiences with the rating of publication channels for the Norwegian Model With a response to a proposal for automated ratings from Saarela et al. (2016)	Nordic Workshop on Bibliometrics And Research Policy	9.-10.11.2017 Tieteiden talo
Otto Auranen ja Janne Pölönen	Pressure to Publish in the Finnish Research Community	Nordic Workshop on Bibliometrics And Research Policy	9.-10.11.2017 Tieteiden talo
Anna-Sofia Ruth	Miten tunnistat saalistajajulkaisun?	Tiedon monet kasvot -seminaari, Suomen Tieteellinen Kirjastoseura, informaatiolukutaitoryhmä	17.11.2017 Tieteiden talo, Helsinki

Konferensseihin, seminaareihin, koulutukseen ja messuille osallistuminen

Osallistuja	Konferenssi tms	Paikka	Aika
Lena Lönngren	Työturvallisuuspäivä 2017: Tiedosta turvaa -seminaari	Messukeskus, Helsinki	28.4.2017
Eija Lappi	Some-mainonnan tehokurssi	Grapevine	16.5.2017
Hannele Pakarinen	Tietoresurssit ja avoimet aineistot -seminaari	Tieteiden talo	18.5.2017
Anna-Sofia Ruth	FinELib-seminaari	Helsingin yliopisto	31.5.2017
Hannele Pakarinen	Scholarly journals, politics, and freedom of speech -seminaari	Tieteiden talo	2.6.2017
Eija Lappi	Some-mainonnan jatkokurssi	Grapevine	6.6.2017
Anna-Sofia Ruth	COASP 9th Conference on Open Access Scholarly Publishing	Hotel Altis, Lissabon, POR	20.–21.9.2017
Anna-Sofia Ruth	Opi kookuttavaa sisällöntuotantoa -koulutus	ProCom, Helsinki	5.10.2017
Anna-Sofia Ruth	Projektinhallinnan perusteet -koulutus	AaltoPRO, Helsinki	25.–26.10.2017
Jani Laatikainen, Mikko Huldin ja Jouko Lämsä	EU:n tietosuojasetus GDPR käytännössä	HTC, Helsinki	1.12.2017

TSVn järjestämät seminaarit ja muut tilaisuudet

Tilaisuuden nimi	Ajankohta ja paikka	Yhteistyökumppanit	Muut tiedot(esim.osallistujamäärä)
Tieteelliset lehdet ja tutkimusdata	1.2.2017 Tieteiden talo	Suomen Tiedekustantajien liitto	40 paikalla, 31 etänä
DOI- ja OJS-koulutus	6.2.2017 Tieteiden talo		
DOI- ja OJS-koulutus	7.2.2017 Tieteiden talo		
DOI-koulutus	8.2.2017		
OJS-koulutus	13.2.2017		
OJS-koulutus	27.2.2017 Tieteiden talo		
Tiede goes East-tapahtuma	9.3.2017 Iiris-keskus, Helsinki		
JATS XML-koulutus	9.3.2017 Tieteiden talo		
Ajankohtaista julkaisemisessa	23.3.2017 Tieteiden talo		29 paikalla, 28 etänä
JATS XML-koulutus	24.3.2017 Tieteiden talo		
OJS-koulutus	7.4.2017		
Liikutu tiedosta-tiedeviestintätapahtuma	22.5.2017 Tieteiden talo	Kaskas Media, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta	
DOI-koulutus	23.5.2017		
Scholarly journals, politics and freedom of speech	2.6.2017 Tieteiden talo	Kotilava-hanke	
Tiedekirja Taiteiden yössä	24.8.2017 Tiedekirja		
Julkaisuavustusinfo	25.8.2017 Tieteiden talo		
Tutkijoiden yö	29.9.2017 Helsinki		
22 nd Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy + pre-workshop	8.-10.11.2017 Tieteiden talo	Helsingin yliopiston kirjasto, Tampereen yliopiston TaSTI, sponsorit: NordForsk, Elsevier, Clarivare Analytics, Digital Science	144 osallistujaa (16:sta eri maasta)
Tiedekirjan 30-vuotiskahvit	17.11.2017 Tiedekirja		

Asiantuntijatehtävät ja muu vaikutustyö

af Forselles, Cecilia: Suomen Saksan-instituutin valtuuskunta

Hetemäki, Ilari: Tiedekeskus Heurekan säätiön valtuuskunta

Hetemäki, Ilari: Turun Kirjassujen päätoimikunta

Hetemäki, Ilari: TIETOKIRJA.FI-tapahtuman järjestelytoimikunta ja ohjelmatyöryhmä

Hetemäki, Ilari: Suomen tiedetoimittajain liiton hallitus

Hollo, Erkki: Suomen Japanin instituutin valtuuskunta, varajäsen

Hämäläinen, Keijo: opetus- ja kulttuuriministeriön Tutkimushallinnon tietovirrat ja tutkimustietovarannot - johtoryhmä

Laatikainen, Jani: ATT-hanke, palvelut-työryhmä

Lilja, Johanna: ATT-hanke, Avoimen julkaisemisen yhtenäiset käytännöt ja tuki -työryhmä

Lilja Johanna: ATT-hanke, kansainvälisyysryhmä

Lilja, Johanna: Knowledge Exchange, OA Expert Group

Lilja, Johanna: Kotilava -hankkeen ohjausryhmä

Lilja, Johanna: Nordic Open Access Forum

Lilja, Johanna: Vastuullinen tiedeviestintä ja tekijyys -hankkeen asiantuntijaryhmä

Pölonen, Janne: European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities (ENRESSH) -johtoryhmä

Pölönen, Janne: yhteispohjoismaisen Nordic List- julkaisukanavatietokanta-hankkeen ohjausryhmä
Pölönen, Janne: National expert for ERIH PLUS - European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences
Pölönen, Janne: opetus- ja kulttuuriministeriön Tutkimushallinnon tietovirrat ja tutkimustietovarannot –ohjausryhmä
Pölönen, Janne: Tutkimuseettisen neuvottelukunnan Tekijäyys-työryhmän jäsen
Ruth, Anna-Sofia: European Network for Research Evaluation in the Social Sciences and the Humanities (ENRESSH)
Ruth, Anna-Sofia: yhteispohjoismaisen Nordic List -tietokantahankkeen ohjausryhmä
Ruth, Anna-Sofia: yhteispohjoismaisen Nordic List -tietokantahankkeen tekninen työryhmä
Ruth, Anna-Sofia: TUHA-verkosto, Julkaisutiedonkeruun yhteistyöryhmä
Ruth, Anna-Sofia: TUHA-verkosto, Kansallinen ORCID-yhteistyöryhmä
Ruth, Anna-Sofia: Suomen Tieteellisen Kirjastoseuran hallitus
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Tiedekeskus Heurekan säätiön hallituksen jäsen
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Itä-Suomen yliopiston hallituksen jäsen 3/2015-, puheenjohtaja 2/2016-12/2017
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Suomen Japanin instituutin säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Veikkauksen edunvälittäjien verkosto
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Yliopistojen rehtorineuvoston UNIFIn Avoin tiede ja data-hanke, ohjausryhmän jäsen 11/2017-
Sariola, Hannu: Tiedekeskus Heurekan säätiön valtuuskunta

TSVn antamat lausunnot

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle: Suomen Akatemian toimikuntarakenteen uudistaminen, 12.12.2017

TSV taustayhteisönä

- Alkoholitutkimussäätiö
- Helsingin yliopistomuseon säätiö
- Iberialais-amerikkalainen säätiö
- Suomen kirjainstituutin säätiö
- Suomen Japanin instituutin säätiö
- Suomen Lontoon instituutin säätiö
- Suomen Saksan instituutin säätiö
- Suomen-Viron instituutin säätiö
- Tiede-lehti
- Tiedekeskussäätiö Heureka

Mediaosumat verkkolehdistä ja -sivustoista 2017 (ViidakkoMonitor)

Tiedetori	15
Tieteessä tapahtuu	30
Vuoden tiedekirja	30
Tieteellisten seurain valtuuskunta (usein muiden hakusanojen kanssa)	95
Tieteelliset seuramat (myös yleensä tieteestä)	155
Tieteen päivät, Helsinki ja muut (mukana myös tammikuun 2017 näköislehdet)	250
Yhteensä	575

JULKAISUPALVELUJEN TUNNUSLUKUJA

Tiedekirjan verkkokauppaan tulleet nimekkeet

	2017	2016	2015	2014
Kirjoja ja lehtien numeroita	393	372	261	241

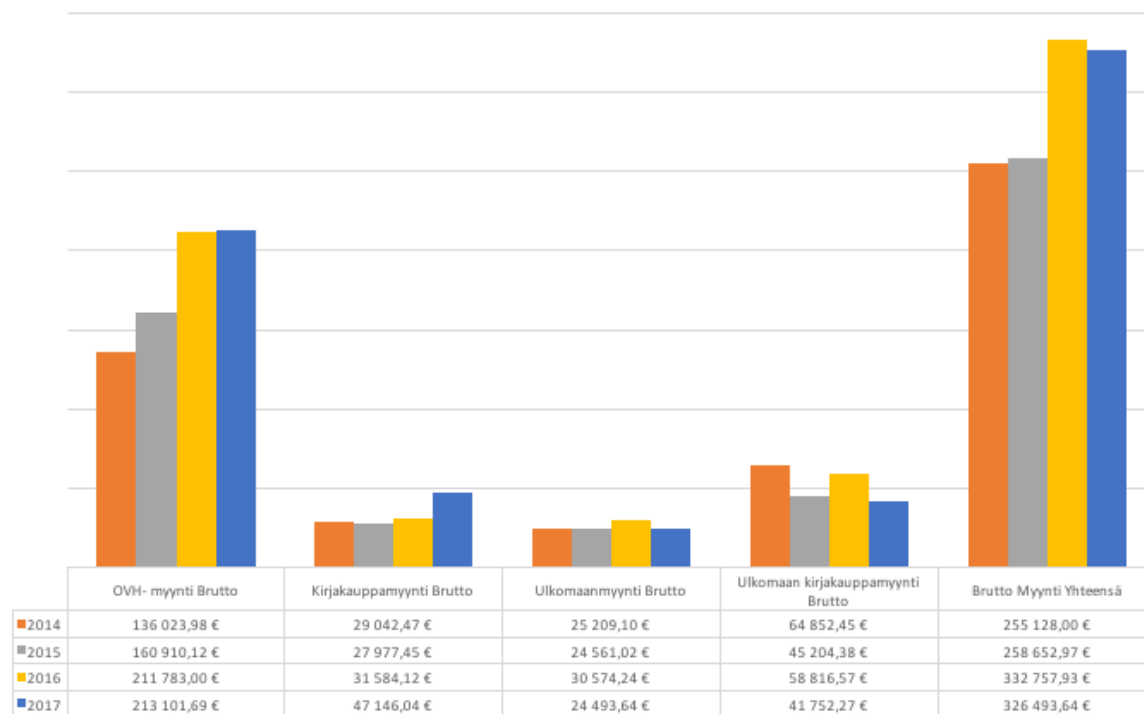
Julkaisuvaraston tunnuslukuja

	2017	2016	2015	2014
Varastoivia seuroja	149	132	142	118
Postitettuja lähetyksiä	14 354	17 973	29 782	38 683
Tiedekirja –kaikki lähetykset varastosta	2 600	2 899	lukuja ei saata- villa	-
-joista Tiedekirjan verkkokaupan tilauslähetyksiä	843	877	-	-
Uusia perustettuja nimikkeitä (kirjat, lehdet ja muut)	849	994	-	-

Vaihtokeskuksen tunnuslukuja

	2017	2016	2015
Vaihtavat seurat	65	67	68
Kotimaiset julkaisusarjat	176	179	181
Vaihtokumppanit	2075	2184	2335
Saapuvat sarjat	4562	4931	5483

Tiedekirjan myyntivertailu 2014 - 2017

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVIA TUNNUSLUKUJA

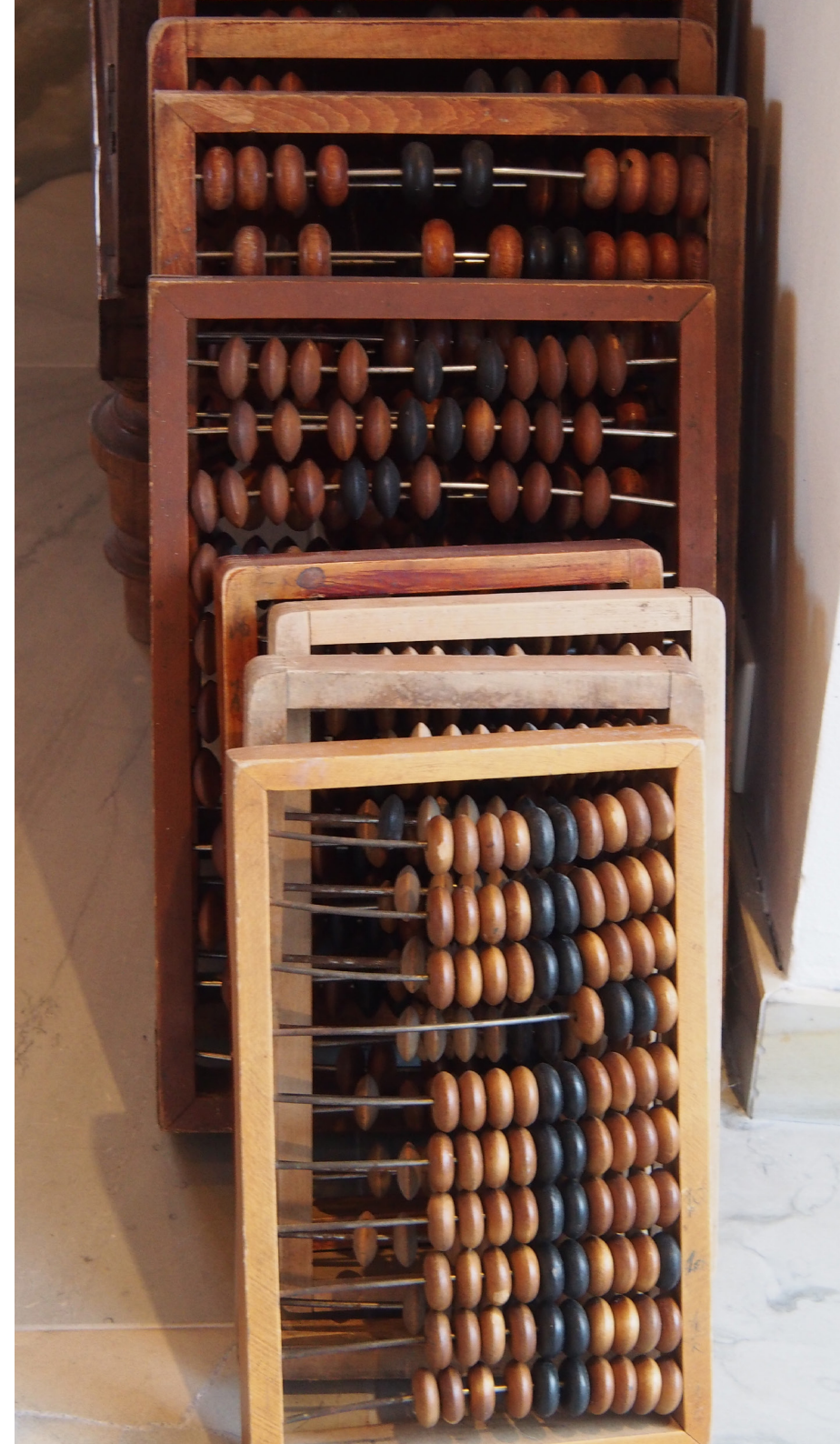
Henkilöstö 31.12.2017	
vakinaiset tehtävät	34
määräaikaiset tehtävät	5
vakinaiset henkilöt	33
määräaikaiset henkilöt	6
päättäneet työsuhteet	2
henkilöstön vaihtuvuus	10,25%

Vakinaisen henkilöstön koulutustaso	
Tohtorin tai lisensiaatin tutkinto	7
Ylempi korkeakoulututkinto (yliopisto, amk)	12
Alempi korkeakoulututkinto (yliopisto, amk)	5
Ammatillinen tutkinto	4
Ylioppilastutkinto	2
Perusaste	3

Vakinaisen henkilöstön työsuhteen pituus	
30-39	0
20-29	6
10-19	6
4-9	11
1-3	8
alle vuosi	2

Vakinaisen henkilöstön sukupuoli-jakauma	
naiset	17
miehet	16

Vakinaisen henkilöstön ikäkauma	
30 tai alle	2
31-39	5
40-49	12
50 tai yli	14
keski-ikä	47,45
mediaani	48,5

Henkilökunta 2017

Hadjikov, Alexander	vahtimestari
Hetemäki, Ilari	tiedotuspäällikkö
Huldin, Mikko	it-suunnittelija
Jokinen, Sami	julkaisuvarastonhoitaja
Juntunen, Ari	myymälänhoitaja
Kaarela, Tiina	toimittaja
Kettunen, Reetta	pääsihteeri, TJNK
Kohonen, Iina	ma. projektipäällikkö, TENK ja TJNK -31.5.2017; asiantuntija TENK 1.6.2017-
Koikkalainen, Riitta	ma.tietoasiantuntija, ATT/Kotilava 7.3.2016 - 6.9.2017
Kumlin, Satu	taluspäällikkö
Kyllönen, Simo	ma. pääsihteeri, TJNK -31.1.2017; koulutuskoordinaattori TENK 1.2.–30.6.2017
Laatikainen, Jani	tietohallintopäällikkö
Laine, Heidi	ma. projektikoordinaattori, TANK 1.4.–30.11.2017
Lappi, Eija	markkinointisuunnittelija
Leskinen, Anita	toimistos sihteeri
Lilja, Johanna	julkaisupäällikkö -31.10.2017
Loisa, Jari	mediasuunnittelija
Lähteenmäki, Maija	ma. verkkotoimittaja, TENK ja TJNK 18.9.2017-
Länsivuori, Jouko	IT-asiantuntija
Lönngren, Lena	julkaisuassistentti
Merranmaa, Hannu	julkaisuvarastonhoitaja
Minkkinen, Riikka	ma. tiedottaja -15.1.2017 ja 14.8.–13.10.2017
Mustajoki, Henriikka	ma. projektipäällikkö, ATT/CSC -31.12.2017

Nykänen, Panu	ma. pääsihteeri, TANK 9.8.2017-31.12.2017
Nygård, Antti-Jussi	ma. suunnittelija -30.6.2017
Paakki, Sanna	ma. projektityöntekijä, TJNK 1.10.2017-
Pakarinen, Hannele	informaatikko
Pere, Jan	virastomestari
Pölönen, Janne	suunnittelija, Julkaisufoorumi
Rantanen, Mikko	ma. avustaja, Julkaisufoorumi
Reiss, Kaisu	toimistos sihteeri
Rodriquez, Pablo	vahtimestari
Rodriquez Carillo, Antonio	asiakaspalvelupäällikkö
Rostedt, Katri	tiedesihteeri -13.12.2017 (vanhempainvapaa)
Ruth, Anna-Sofia	suunnittelija, Julkaisufoorumi -30.11.2017
Ryynänen-Karjalainen Lea	toiminnanjohtaja
Siitonen, Kirsi	tiedesihteeri
Spoof, Sanna Kaisa	pääsihteeri, TENK
Strien, Georg	johtava kirjastonhoitaja
Tarkiainen, Terhi	suunnittelija, TENK ja TJNK
Tervonen, Jouko	julkaisuvarastonhoitaja
Tikka, Päivi	pääsihteeri, TANK (toimivapaa 9.8.2017-)
Valtonen, Kari	myyntisihteeri
Vermilä, Mandi	tapahtuma- ja viestintäkoordinaattori
Videnoja, Kalle	ma. tiedesihteeri -31.12.2017
Virta-aho, Sirkka	taloushallinnon assistentti